བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༤༠རབ་བྱུང་རི་ཟླའི་ཆུ་སྦྲུལ་ལོ། བོད་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༧ རེས་གཟའ་ལྷག་པ།

ལོ་ 52 ཨང༌། 1༥ དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག

17th April 2013

གནས་ཚུལ་སྙིང་བསྡུས།

དབུ་མའི་ལམ་ནི།
རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་
ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞིའི་ནང་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་ཐོབ་
ཐང་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མི་རིགས་ས་
གནས་རང་སྐྱོང་གི་གནས་བབ་ཚད་ལྡན་མིང་དོན་
མཚུངས་པ་ཞིག་དགོས།
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་བཀའ་ཤག་གིས།

Vol. 52 Issue 15 Price Rs. 1

༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་ལྷོ་ཊི་རོལ་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་གཟེངས་རྟགས་འབུལ་ལམ་ཞུས་པ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༠
རེས་གཟའ་ལྷག་པའི་ཉིན་ལྷོ་ཊི་རོལ་རང་སྐྱོང་
མངའ་ཁུལ་གྱི་སྲིད་འཛིན་སྐུ་ཞབས་ལུ་ཝི་སི་
ཌུན་ཝལ་ཌར་ (Luis Durnwalder)
མཆོག་གིས་༸གོང་ས་མཆོག་ལ་ཕེབས་བསུ་
གཟབ་རྒྱས་ཞུས་པ་དང་སྦྲགས། དབུ་ཁྲིད་རྣམ་
གཉིས་ཆུ་ཚོད་ཕྱེད་ཀ་ཙམ་རིང་གསུང་མོལ་
མཛད་སྐབས། སྲིད་འཛིན་མཆོག་གིས་ཐེངས་
འདིར་༸གོང་ས་མཆོག་སླར་ཡང་ཁུལ་དེར་
ཆིབས་སྒྱུར་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་པ་ནི་མཛའ་
བརྩེའི་འབྲེལ་ལམ་རྒྱུན་འཁྱོངས་མཛད་པ་ཞིག་
ཡིན་པར་བརྟེན་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་
ཞུས་ཡོད།
༸གོང་ས་མཆོག་གིས་ཀྱང་
ཐུགས་དགྱེས་མཉེས་ཆེན་པོས་ལྷོ་ཊི་རོལ་རང་
སྐྱོང་མངའ་ཁུལ་གྱིས་ལོ་མང་རིང་ནས་བོད་
མི་ཚོར་གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེའི་རྒྱབ་སྐྱོར་
གནང་བར་གཞིས་བྱེས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་
ཞུས་ཏེ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་གནང་མཛད། དེ་
རྗེས་གཟེངས་རྟགས་ཀྱི་མཛད་སྒོ་དངོས་གཞི་
འགོ་འཛུགས་ཀྱི་ཐོག་མར་རོལ་དབྱངས་ཀྱི་ཆེ་
བསྟོད་འབུལ་ལམ་གྲུབ་མཚམས། ལས་རིམ་
གཙོ་སྐྱོང་བས་༸གོང་ས་མཆོག་ལ་ཕེབས་
བསུའི་གསུང་བཤད་གནང་བ་དང་སྦྲགས།
སྲིད་འཛིན་སྐུ་ཞབས་ཌུན་ཝལ་ཌར་མཆོག་
གིས་གསུང་བཤད་གནང་དོན།
བོད་ཀྱི་༸སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་
བླ་མ་མཆོག་དང་ང་ཚོའི་དབར་མཚུངས་ཆོས་

མང་དག་ཅིག་ཡོད། སྤྱིར་རིག་གཞུང་དང་བྱུང་
རབས་ལོ་རྒྱུས་ཆ་ནས་ཐ་དད་ཡིན། འོན་ཀྱང་

གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་གཅིག་མཚུངས་ཐོག་
དཀའ་ངལ་མང་པོ་ཞིག་ལ་གདོང་ལེན་བྱེད་
བཞིན་པ་གཅིག་མཚུངས་ཆགས་ཡོད། འཛམ་
གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ ༡༦༤ ནང་གྲངས་ཉུང་མི་
རིགས་ཡོད་པ་རྣམས་ནས་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཐོབ་
ཐང་ཡོད་ཀྱང་། གཞན་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཐོབ་ཐང་
དེ་འདྲ་མེད་ཁར་འབྲེལ་ཡོད་སྲིད་གཞུང་གིས་
ཁོང་ཚོར་དྲག་པོའི་ཐོག་ནས་གཉའ་གནོན་དང་
དམ་བསྒྲགས་བྱེད་ཐབས་བྱེད་བཞིན་ཡོད།
འོན་ཀྱང་མཐའ་མའི་རྒྱལ་ཁ་དེ་ནི་འཚེ་མེད་ཞི་
བར་ཐོབ་ངེས་ཡིན། གང་ཡིན་བརྗོད་ན་འཚེ་
བ་མེད་པའི་ཐབས་ལམ་དེས་ཕན་ཚུན་མཛའ་

བརྩེའི་འབྲེལ་ལམ་གོང་མཐོར་བཏང་བ་མ་
ཟད། ཞི་བདེའི་ཁོར་ཡུག་བཟང་པོ་ཞིག་བསྐྲུན་

རྒྱུ་ཡིན། དེར་བརྟེན་བོད་ཀྱི་༸སྐྱབས་མགོན་
ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་ནི་རྒྱལ་སྤྱིའི་འཚེ་མེད་
ཞི་བའི་སྐུ་ཚབ་ཆགས་ཡོད་པ་མ་ཟད། གྲངས་
ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་འཐབ་རྩོད་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་
མཚོན་རྟགས་ཤིག་ཀྱང་ཆགས་ཡོད། ཅེས་
སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད།
དེ་རྗེས་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་
ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་བཀའ་སློབ་སྩལ་དོན།
ངོས་ལ་གཟེངས་རྟགས་འདི་གནང་བར་ཆེ་
མཐོང་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་ཐོབ་བྱུང། ངོས་སྒེར་ལ་
གཟེངས་རྟགས་འདི་ལྟ་བུ་གནང་བར་ཐུགས་
རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་དང་སྦྲགས། གཟེངས་རྟགས་འདི་

གཙོ་བོ་རང་དབང་གི་དོན་དུ་དཀའ་སྡུག་མྱོང་
བཞིན་པའི་གཞིས་བཞུགས་བོད་མི་ཚོར་ཐོབ་
པ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་
ཞུ་རྒྱུ་དང། ལྷག་པར་
ཁྱེད་རྣམ་པས་ང་ཚོ་
ལས་ཆེས་སྔ་བར་
རང་སྐྱོང་གི་ཐོབ་ཐང་
ཉམས་སུ་མྱངས་པར་

བརྟེན་རང་སྐྱོང་གི་ཤིང་
རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ལྟ་
བུ་ཆགས་ཡོད། དེར་
བརྟེན་ཐེངས་འདིར་
ང་ཚོའི་གྲོགས་པོ་
བློས་ཐུབ་གཅིག་དང་
ང་ཚོར་རང་སྐྱོང་གི་
མིག་དཔེ་སྟོན་མཁན་
ཞིག་གིས་གཟེངས་རྟགས་འདི་འདྲ་ཞིག་གནང་
བར་དམིགས་བསལ་བསྔགས་བརྗོད་ཞུ་རྒྱུ་
ཡིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་སྩལ་རྗེས་
ལྷོ་ཊི་རོལ་རང་སྐྱོང་མངའ་ཁུལ་གྱི་སྲིད་འཛིན་
སྐུ་ཞབས་ལུ་ཝི་སི་ཌུན་ཝལ་ཌར་ (Luis
Durnwalder) མཆོག་གིས་༸གོང་ས་
༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་ལྷོ་ཊི་རོལ་
གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་གཟེངས་རྟགས་ (Mi-
nority Award) འབུལ་ལམ་ཞུས་ཡོད།
གཟེངས་རྟགས་ཀྱི་མཛད་སྒོ་གྲུབ་མཚམས་
མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་གིས་གསར་འགོད་
ལྷན་ཚོགས་སུ་བཀའ་སློབ་སྩལ་ཡོད་པ་བཅས།།

སྲིད་སྐྱོང་བློ་བཟང་སེང་གེ་མཆོག་གིས་ཨ་རིའི་ཕྱི་སྲིད་དྲུང་ཆེ་མཆོག་ལ་འབོད་སྐུལ་གྱི་ཞུ་ཡིག་ཕུལ་བ།
༄༅། །བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་
བློ་བཟང་སེང་གེ་མཆོག་གིས་ཨ་རིའི་ཕྱི་སྲིད་
དྲུང་ཆེ་སྐུ་ཞབས་ཇོན་ཀེ་རི་མཆོག་རིང་མིན་
རྒྱ་ནག་ཏུ་རྒྱལ་དོན་འཚམས་གཟིགས་ཐེངས་
དང་པོ་ཕེབས་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་དང་བསྟུན་བོད་
ཀྱི་གནད་དོན་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་དེང་སྐབས་
བོད་ནང་གི་ཧ་ཅང་ཛ་དྲག་གི་གནས་ཚུལ་
སྐོར་གླེང་དགོས་པའི་འབོད་སྐུལ་གྱི་ཞུ་ཡིག་
གཅིག་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༤ ཉིན་
ཕུལ་བའི་ནང་འཁོད་དོན།
འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་སྲུང་སྐྱོབ་
དང་བོད་དོན་སྐོར་གླེང་རྒྱུ་ནི། བཟང་སྤྱོད་ཐོག་
ནས་སྒྲིག་པ་ཞིག་ཡིན། རྒྱ་ནག་ནང་གུ་ཡངས་
དང་ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ་ཐོག་ནས་འགྲོ་བ་
མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་གུས་བརྩི་བྱ་རྒྱུ་ཞིག་བྱུང་ན།
རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁོར་ཡུག་གི་བདེ་འཇགས་ལ་ཉེན་

ཁ་ཆུང་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་མ་ཟད། ཞི་བདེ་བརྟན་ལྷིང་
ཡོང་རྒྱུར་ཕན་ཐོགས་ཡོད། རྒྱ་ནག་གཞུང་

གིས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་སེལ་ཆེད་རྩ་ཁྲིམས་
ནང་འཁོད་པའི་ཆ་རྐྱེན་ལ་བདག་སྤྲོད་མ་

བྱས་པའི་ཁར། བོད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་དེ་ཞི་བའི་
ཐབས་ལམ་ཐོག་ནས་སེལ་རྒྱུར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་

ཆོད་སེམས་ཡོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་གང་ཡང་
བསྟན་མེད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ཕྱི་ཟླ་ ༡ ནས་ད་

བར་བོད་རྒྱ་གྲོས་མོལ་མ་བྱུང་བར་ལུས་པ་
དེ་བསྐྱར་མཐུད་བྱུང་བ་ཡིན་ན། བོད་མི་ཚོར་
རེ་བ་གསར་པ་ཞིག་སྦྱིན་རྒྱུ་དང། བོད་རྒྱ་
གཉིས་སྨན་གྱི་ཐབས་ལམ་འཚོལ་ཐུབ་རྒྱུར་
ཕན་ཐོགས་ཡོད། ང་ཚོའི་ཕྱོགས་ནས་རྒྱ་
ནག་གཞུང་དང་ལྷན་གནས་དུས་ནམ་ཡིན་
ལ་གྲོས་མོལ་བྱ་རྒྱུར་གྲ་སྒྲིག་ཡོད། དེར་
བརྟེན་སྐུ་ཉིད་མཆོག་གིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་
རེ་འདུན་བཏོན་པའི་ཐོག་ནས་བོད་མིའི་དབུ་
ཁྲིད་དང་ལྷན། གྲོས་མོལ་བསྐྱར་མཐུད་དགོས་
པའི་རེ་འདུན་འདོན་རོགས་གནང་། ཞེས་ངས་
འབོད་སྐུལ་ཤུགས་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་དང། ཨ་རིའི་བོད་
དོན་དམིགས་བསལ་འབྲེལ་མཐུད་པ་ཞིག་གང་
མགྱོགས་བསྐོ་གཞག་གནང་རྒྱུའི་ཐད་འབད་
བརྩོན་ཡང་གནང་རོགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་
འཁོད་འདུག་པ་བཅས། །

༸གོང་ས་མཆོག་གི་འཚམས་འཕྲིན།
༄༅། །༸གོང་ས་མཆོག་གི་ཐུགས་ཉེ་ཆེ་བ་དང་
རྒྱལ་སྤྱིའི་མཚན་སྙན་ཆེ་བའི་ནོ་བེལ་ཞི་བདེའི་
གཟེངས་རྟགས་བཞེས་མྱོང་མཁན་ལྷོ་ཨ་ཕི་རི་ཀའི་
ཆོས་དཔོན་ཌེ་སི་མོན་ཊུ་ཊུ་ (Desmond Tutu)
མཆོག་ལ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༢༡ ཉིན་དབྱིན་
ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་ས་ལོ་ཌོན་དུ་ (Templeton) ཊེམ་
པེལ་ཊོན་གཟེངས་རྟགས་འབུལ་གཏན་འཁེལ་བར་
བརྟེན། ༸གོང་ས་མཆོག་གིས་ཁོང་ལ་དགའ་བསུའི་
འཚམས་འཕྲིན་སྩལ་བའི་ནང་འཁོད་དོན། ཐེངས་
འདིའི་ཊེམ་པེལ་ཊོན་གཟེངས་རྟགས་དེ་བཞིན་ལྷོ་ཨ་ཕི་
རི་ཀའི་ཆོས་དཔོན་ཌེ་སི་མོན་ཊུ་ཊུ་མཆོག་ལ་འབུལ་
རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་གནང་བ་དེ་ནི་ཁོང་གིས་སྤྱི་ཚོགས་
ལ་ཕན་བདེའི་ཞབས་འདེགས་བསྒྲུབས་དང་སྒྲུབ་
མུས་ཡིན་པའི་གྲུབ་འབྲས་སོན་པར་ངོས་འཛིན་ཐོབ་
པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། ཁོང་ནི་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་དབུ་
ཁྲིད་ཅིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། ལྷོ་ཨ་ཕི་རིའི་ནང་དུ་བསྒྱུར་
བཅོས་དང་ལྷག་པར་ (Nelson Mandela) ནི་
སན་མན་ཌེ་ལ་དང་ལྷན་འཐབ་རྩོད་ནང་མཉམ་ཞུགས་
གནང་སྟེ་བརྩོན་ཁང་ནང་དཀའ་སྡུག་མྱངས་ཡོད་པ་
སོགས་ཀྱི་བྱས་རྗེས་ཆེན་པོ་བཞག་ཡོད།།

བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱིས་མྱ་ངན་
གུས་འདུད་ཞུས་པ།

ཚོགས་བརྡ་གསལ་བསྒྲགས།

༄༅། །དབྱིན་ཡུལ་གྱི་སྲིད་བློན་ཟུར་པ་ལྕམ་སྐུ་
མེ་གྷ་རེ་ཊི་ཐེ་ཅར་ (Baroness Margaret
Thatcher) མཆོག་འདས་གྲོངས་སུ་གྱུར་བར་
བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་དབྱིན་ཇིའི་
སྲིད་བློན་མཆོག་དང་། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་བཀའ་
ཤག་གིས་ལྕམ་སྐུ་དམ་པ་ཁོང་གི་བུ་ཕྲུག་རྣམས་ལ་
མྱ་ངན་གུས་འདུད་ཀྱི་གནས་འཕྲིན་ཞིག་ཕུལ་བའི་
ནང་འཁོད་དོན། དབྱིན་ཡུལ་གྱི་སྲིད་བློན་ཟུར་པ་
ལྕམ་སྐུ་མེ་གྷ་རེ་ཊི་ཐེ་ཅར་མཆོག་འདས་གྲོངས་སུ་
གྱུར་བར་ང་ཚོར་ཧ་ཅང་བློ་ཕམ་བྱུང། ལྕམ་སྐུ་དམ་
པ་ཁོང་ནི་དབྱིན་ཡུལ་གྱི་བུད་མེད་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་
ཡིན་པ་མ་ཟད། དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་ནང་འཛམ་
གླིང་གི་དབུ་ཁྲིད་གཟེངས་སུ་ཐོན་པའི་གྲས་ནས་
གཅིག་ཆགས་ཡོད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་སྙིང་ཐག་པ་
ནས་དམ་པ་ཁོང་ལ་མྱ་ངན་གུས་འདུད་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།
ཞེས་འཁོད་ཡོད་པའི་མྱ་ངན་གུས་འདུད་ཀྱི་གནས་
འཕྲིན་ཞིག་ཕུལ་འདུག་པ་བཅས། །

༄༅། །བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་དོན་
ཚན་བཞི་བཅུ་པ་ནང་གསལ་ལྟར་སྐབས་ ༡༥
པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་
ཚོགས་ཚོགས་དུས་དྲུག་པ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༩
ཚེས་ ༡༨ རེས་གཟའ་ལྷག་པ་ནས་ཚེས་ ༢༨ རེས་
གཟའ་སྤེན་པའི་བར་ལས་དུས་ཉིན་གྲངས་བཅུ་རིང་
བཞུགས་སྒར་གངས་ཅན་སྐྱིད་གཤོངས་སུ་ཚུགས་
གཏན་འཁེལ་སོང་ན། ཚོགས་མི་རྣམས་དུས་ཐོག་
ཚོགས་བཅར་ཐོག སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པས་ཕྱི་ལོ་
༢༠༡༣ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༧ ཉིན་ཚོགས་དྲུང་ལས་
ཁུངས་སུ་ངོ་བཅར་འབྱོར་ཐོ་འགོད་འབུལ་གནང་
དགོས་པ་བཅས་ཀྱི་ཚོགས་བརྡ་གསལ་བསྒྲགས་
སུ། ཚོགས་དྲུང་ལས་ཁུངས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣
ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༤ ལ་ཕུལ།།

པར་ངོས་གཉིས་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༧ ཕྱི་ཟླ་ 4 ཚེས་ 1༧

སློབ་ཐོན་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཞུ་འབོད་གནང་བ།
༄༅། །བརྒྱུད་ལམ་ཁག་ནས་གནས་ཚུལ་
ཐོན་གསལ་ལྟར་ན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༤

ཚེས་ ༡༠ ཉིན་རྨ་ཆུ་རྫོང་ཐོག་གི་ས་གནས་
ཁག་ཏུ་སྦྱར་ཡིག་བཀྲམ་སྟེ། ས་གནས་བོད་
རིགས་སློབ་ཐོན་པ་རྣམས་ལ་ལས་ཀ་རག་གི་
མེད་པའི་དཀའ་ངལ་ཞིག་བཀོད་ཡོད་འདུགཕྱི་ཚེས་ ༡༡ ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་རྨ་ཆུ་རྫོང་དམངས་

དོན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྒོ་ཁར། ལས་མེད་སློབ་
ཐོན་པ་མང་པོ་འདུ་འཛོམས་ཐོག ༼ཕྱི་ཡོང་
སློབ་མ་སྔོན་འགོག ས་གནས་

སློབ་མར་ལས་བགོ་༽ ཞེས་པ་
བོད་ཡིག་དང་རྒྱ་ཡིག་གཉིས་
ཀར་འཁོད་པའི་སྦྱར་བྱང་ཆེན་
པོ་བཟུང་སྟེ་དངོས་སུ་ཞུ་འབོད་
གནང་ཡོད་འདུགསྦྱར་ཡིག་གི་ནང་དོན་
གཤམ་གསལ། གུས་པར་འོས་
པའི་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་རྣམ་
པ། ང་ཚོ་ནི་རྨ་ཆུ་རྫོང་གི་སློབ་
ཆེན་དང་འབྲིང་རིམ་སློབ་མ་ཤ་
སྟག་ཡིན་ལ། སློབ་མཐར་ཕྱིན་
ནས་མི་ལོ་ཁ་ཤས་འགོར་ཡོད་
ནའང་གཏན་འཇགས་ཀྱི་ལས་
གནས་ཞིག་བཀོད་སྒྲིག་མ་བྱས་
པས། ང་ཚོས་ཡང་དང་བསྐྱར་དུ་གོང་རིམ་ལ་
རེ་ཞུ་ཕུལ་ནའང་དེ་ལ་དེ་འཚམ་གྱི་ཐག་གཅོད་
མ་གནང་བས་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་རྣམས་ལ་
རྒྱུ་རྐྱེན་འགའ་བརྗོད་རྒྱུ།
ས་གནས་སློབ་མར་གཏན་

འཇགས་ཀྱི་ལས་གནས་ཤིག་མ་རག་པའི་རྒྱུ་
རྐྱེན་གཙོ་བོ། ༡༽ ངེད་ཅག་ལས་གནས་མེད་
པའི་སློབ་བུ་དག་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་ལས་དང་
འཚམ་པའི་ལས་བྱེད་དག་མའི་ལས་གནས་
རེ་བཀོད་སྒྲིག་མི་བྱེད་པ་དང་། ས་གནས་
སློབ་མའི་བསྡུ་ཚད་ཇེ་མང་དུ་མི་གཏོང་བ།
༢༽ གོང་དཔོན་པོས་རྒྱབ་རྩ་བྱས་ཤིང་ཐོབ་
ཐང་སྒེར་གཅོད་བྱས་ཏེ་གཞན་ཡུལ་གྱི་སློབ་
མ་དག་གི་ཁྱིམ་ཐོ་རང་རྫོང་དུ་སྤར་ནས་ངེད་
སློབ་བུ་མང་པོ་ཞིག་གི་ལས་གནས་ལ་བར་

ཆད་བཟོས་འདུག ༣༽ བྱ་བའི་ལས་ཞུགས་
རྒྱུགས་གཞིའི་སྟེང་བོད་རིགས་རང་སྐྱོང་ཁུལ་
གྱི་སློབ་བུ་དག་ལ་དམིགས་པའི་བོད་ཡིག་
རྐྱང་རྐྱང་གི་རྒྱུགས་གཞི་ཞིག་མེད་པ། རྒྱ་ཆེ་
བའི་ས་གནས་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ང་ཚོའི་དོན་
དངོས་འདི་ལ་བསམ་གཞིགས་གནང་སྟེ་ཕྱོགས་
ཡོངས་ནས་ཐུགས་ཁུར་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་
རྒྱུ་མཁྱེན། གསལ་བཤད་བྱ་རྒྱུར། རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་སློབ་གསོ་ཁོ་ན་ལས་ཆབ་སྲིད་དང་གཞན་
གང་ལའང་འབྲེལ་བ་མེད། ལས་གནས་མེད་པའི་
མཐར་ཕྱིན་སློབ་མ་ཡོངས་ཀྱིས་གུས་འདུད་དང་
བཅས། ༢༠༡༣ ལོའི་ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༠ ཉིན།

རང་ལུས་མེར་སྲེག་གི་གནད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་བོད་མི་བཞི་ལ་ཁྲིམས་ཆད་བཏང་བ།

༄༅། །འདི་གར་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༤
ཚེས་ ༡༢ ཉིན་ཁུངས་ལྡན་གནས་ཚུལ་འབྱོར་
གསལ་ལྟར་ན། རྨ་ལྷོ་བོད་རིགས་རང་སྐྱོང་
ཁུལ་འབྲིང་རིམ་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་ཟེར་
བ་ནས་རེབ་གོང་དང་རྩེ་ཁོག་རྫོང་གཉིས་ཀྱི་
ཡོངས་གྲགས་ཁྲིམས་ར་བཙུགས་ཏེ་བོད་མི་
གཡང་སྐྱབས་རྒྱལ་ལགས་དང༌། ལྕགས་
ཐར་ལགས། གནམ་མཁའ་བྱམས་ལགས།

མགོན་པོ་ལགས་བཅས་ལ་རང་ལུས་མེར་
སྲེག་གི་འདྲ་པར་དང་གནས་ཚུལ་སོགས་
ཕྱི་ཕྱོགས་སུ་གཏོང་ལེན་བྱས་པའི་བསྙད་
འདོགས་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཁ་བྲལ་གཏོང་རྒྱུའི་
ངན་བསྐུལ་བྱས་པའི་ཉེས་འཛུགས་ཀྱིས་
གཡང་སྐྱབས་རྒྱལ་ལགས་སུ་དུས་བཀག་
བཙོན་འཇུག་ལོ་ ༦ དང་ཆབ་སྲིད་ཁེ་དབང་
ལོ་གསུམ་འཕྲོག་རྒྱུ། ལྕགས་ཐར་ལགས་སུ་

དུས་བཀག་བཙོན་འཇུག་ལོ་ ༤ དང་ཆབ་
སྲིད་ཁེ་དབང་ལོ་ ༢ འཕྲོག་རྒྱུ། གནམ་
མཁའ་བྱམས་ལགས་སུ་དུས་བཀག་བཙོན་
འཇུག་ལོ་ ༦ དང་ཆབ་སྲིད་ཁེ་དབང་ལོ་ ༣
འཕྲོག་རྒྱུ། མགོན་པོ་ལགས་སུ་དུས་བཀག་
བཙོན་འཇུག་ལོ་ ༣ དང་ཆབ་སྲིད་ཁེ་དབང་
ལོ་གཅིག་འཕྲོག་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཆད་
བཏང་འདུག།།

དགེ་འདུན་པ་ཐུབ་དགེ་ལགས་ཀྱིས་སེར་ཤུལ་རྫོང་དུ་
སྐད་འབོད་གནང་བ།
༄༅། །བརྒྱུད་ལམ་ཁག་ནང་གནས་ཚུལ་
ཐོན་གསལ་ལྟར་ན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༤
ཚེས་ ༨ ཉིན་བོད་ནང་གི་ཆུ་ཚོད་ ༣།༣༠ ཙམ་
ལ་དཀར་མཛེས་བོད་རིགས་རང་སྐྱོང་ཁུལ་
སེར་ཤུལ་རྫོང་ཐོག་ཏུ། ཕ་མི་འགྱུར་དང་མ་
ཡིད་དགའ་གཉིས་ཀྱི་བུ་རང་ལོ་ ༢༠ ལ་སོན་
པའི་མང་དགེ་དགོན་པའི་གྲྭ་ཐུབ་དགེ་ལགས་

ཀྱིས་༼༸རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་བོད་དུ་ཕེབས་
འཇུག་དགོས།༽ ཞེས་སྐད་འབོད་བྱས་ཡོད་

འདུག འོན་ཀྱང་དུས་ཡུན་རིང་པོ་མ་འགོར་བར་
ས་གནས་ཉེན་རྟོག་པས་ཁོང་འཛིན་བཟུང་བྱས་
ཏེ། ད་ལྟའི་ཆར་ཁོང་གར་ཡོད་ཅི་བྱུང་གི་གནས་
ཚུལ་ཅི་ཡང་ཤེས་རྟོགས་མེད་པའི་གནས་སུ་
གྱུར་འདུག ཁོང་ཆུང་དུས་ནས་མང་དགེ་དགོན་
པའི་ཆོས་སྒོར་ཞུགས་ཏེ། དགོན་པའི་མཚན་
ཉིད་སློབ་གྲྭའི་ནང་སློབ་གཉེར་གནང་བཞིན་ཡོད་
འདུག་ལ། ནམ་རྒྱུན་རྩོམ་རིག་ལ་དགའ་མོས་
དང་བོད་དོན་ལ་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་ཡོད་མཁན་ཞིག་

ཡིན་འདུག སྤྱིར་བཏང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དེ་
སྔོན་ནས་སེར་ཤུལ་རྫོང་དུ་དམག་མི་འགྲེམས་
འཇོག་གིས་དམ་བསྒྲགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང།
འདི་ལོའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཉིན་མང་དགེ་
དགོན་པའི་དགེ་འདུན་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྫོང་ཐོག་
ཏུ་ངོ་རྒོལ་སྐད་འབོད་བྱས་རྗེས། དམག་མི་
དང་ཉེན་རྟོག་པ་ཇེ་མང་དུ་བཏང་སྟེ་དགོན་གྲོང་
གཉིས་ལ་སྔར་ལས་ལྷག་པའི་དམ་བསྒྲགས་དང་
ལྟ་རྟོག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་འདུག་པ་བཅས། །

ཡུ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་ནང་བོད་ཀྱི་མིག་ཆུ་ཞེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་
བགྲོ་གླེང་ཚོགས་པ།
༄༅། །ཡུ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་རང་དབང་མང་
གཙོ་མནའ་སྦྲེལ་ཚོགས་པ་ (Alliance of
Liberals and Democrats for Eu-

rope) ཞེས་པའི་གོ་སྒྲིག་འོག་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་
༤ ཚེས་ ༡༠ རེས་གཟའ་ལྷག་པའི་ཉིན་ཡུ་རོབ་
གྲོས་ཚོགས་ནང་བོད་ཀྱི་མིག་ཆུ། “(Tears of
Tibet)” ཞེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་བགྲོ་གླེང་
ལྷན་ཚོགས་ཤིག་ཚོགས་ཡོད།
ལྷན་ཚོགས་དེའི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་
བོ་ནི་དེང་སྐབས་བོད་ནང་བོད་མི་ཚོས་གཅིག་
མཇུག་གཉིས་མཐུད་ཀྱིས་རང་ལུས་མེར་སྲེག་
བཏང་སྟེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་དྲག་གནོན་གྱི་སྲིད་
བྱུས་ལ་ཞི་རྒོལ་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པའི་ཛ་དྲག་
གི་གནས་སྟངས་ལ་གཞི་བཅོལ་བ་ཞིག་ཡིན་
འདུག ལྷན་ཚོགས་སྐབས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་
བོད་ནང་ལག་བསྟར་བྱེད་བཞིན་པའི་སྲིད་བྱུས་
དེས་བོད་མིའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནས་
སྟངས་དང། ཁོར་ཡུག་སོགས་ལ་དོ་ཕོག་ཇི་འདྲ་

གཏོང་བཞིན་ཡོད་སྐོར་དང། ཡུ་རོབ་སྤྱི་མཐུན་
ཚོགས་པའི་ལས་འགན་ཇི་ཡིན་སྐོར་སོགས་ལ་གོ་
བསྡུར་སྦྱངས་བཤད་དང་བགྲོ་གླེང་གནང་འདུག དེ་
ཡང་ཡུ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་རང་དབང་མང་གཙོ་
མནའ་སྦྲེལ་ཚོགས་པའི་སྐུ་ཚབ་ཀྱིས་བརྗོད་དོན།
བོད་ནང་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༨ ལོར་བོད་མི་ཚོས་རྒྱ་ནག་
གཞུང་གི་དབང་བསྒྱུར་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱས་པ་ནས་
བཟུང་ས་གནས་བོད་མི་དང་རྒྱ་ནག་གཞུང་དབར་
གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་བཞིན་ཛ་དྲག་ཇེ་ཆེར་ཕྱིན་ཡོད།
འོན་ཀྱང་སྟབས་མ་ལེགས་པ་ཞིག་
ལ་ང་ཚོས་ད་བར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དོན་དམ་གྱི་
ཞི་བདེའི་ཁོར་ཡུག་བསྐྲུན་རྒྱུའི་རྣམ་པ་གང་ཡང་
མཐོང་ཐུབ་མེད། དེར་བརྟེན་ཐེངས་འདིའི་ལྷན་
ཚོགས་སྐབས་ཡུ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་
གནད་དོན་དེ་བཞིན་ཞི་བའི་ཐོག་ནས་སེལ་ཆེད་
ཐབས་ལམ་དང་ལངས་ཕྱོགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་བཟུང་
དགོས་མིན་ཐོག་གོ་བསྡུར་ཞུ་རྒྱུ་དང། ལྷག་པར་
དེང་སྐབས་བོད་ནང་དུ་གནས་སྟངས་ཧ་ཅང་ཛ་
དྲག་ཏུ་འགྲོ་བཞིན་པའི་སྐབས་འདིར་ཡུ་རོབ་གྲོས་
ཚོགས་ལ་དམིགས་བསལ་འགན་ཡོད་པར་ངོས་

འཛིན་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ང་ཚོར་གཞུང་འབྲེལ་
མིན་པའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་
ལམ་སྟོན་གནང་བ་སོགས་ལ་བརྟེན། ལྷན་ཚོགས་
འདིས་འབྱུང་འགྱུར་བོད་མིའི་དཀའ་ངལ་སེལ་རྒྱུར་
ཧ་ཅང་ཕན་འབྲས་ཤུགས་ཆེ་ཡོང་རྒྱུར་ཡིད་ཆེས་
བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཅེས་གསུངས་ཡོད། དེ་བཞིན་
ལྷན་ཚོགས་དབུ་འབྱེད་སྐབས་ཡུ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་
ཀྱི་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་ཀི་རི་སི་ཊི་ན་ཨོ་ཇུ་ལེནྜ་
(Kristiina Ojuland) མཆོག་གིས་ངོ་སྤྲོད་
དང་དབུ་འབྱེད་གསུང་བཤད་དང། རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་
དོན་ལས་འགུལ་ཁང་གི་འབྲེལ་ལམ་གཙོ་སྐྱོང་བ་
ལྕམ་སྐུ་ཀེ་ཊི་སོན་ཌར་སི་ (Ms Kate Saun-
ders) མཆོག་གིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་ལས་
འགུལ་ཁང་གི་བོད་ནང་གི་རང་ལུས་མེར་སྲེག་སྐོར་
གྱི་འདི་ལོའི་ལོ་འཁོར་སྙན་ཐོ་སྒྲོགས་སྦྱང་གནང་
ཡོད། དེ་ཡང་སྙན་ཐོ་དེའི་མགོ་བརྗོད་དུ། རྩྭ་ཐང་
སྟེང་གི་རླུང་འཚུབ། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་དང་
བོད་མིའི་རང་ལུས་མེར་སྲེག“(Storm in the

Grasslands: Self-immolations in

Tibet and Chinese policy)” ཞེས་
པ་འདི་ཡིན། གཞན་ཡང་སྐབས་དེར་བོད་རིག་པའི་
མཁས་དབང་དང་མི་རིགས་རིང་ལུགས་ཐོག་ཉམས་
ཞིབ་གནང་མཁན་ལྕམ་སྐུ་ཀ་ཏི་ཡ་བྷ་ཕེ་ཏི་རེ་ལི་
(Ms Katia Buffetrille)ལགས་ཀྱིས། འགྲོ་
བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནས་སྟངས་ཐོག་ནས་བོད་མིའི་
ཆོས་དད་རང་དབང་དང་རང་ལུས་མེར་སྲེག་གི་ལས་
འགུལ་ལ་ལྟ་ཕྱོགས། ཞེས་པའི་ཐོག་གསུང་བཤད་
གནང་ཡོད། ཕྱོགས་མཚུངས་སྐབས་དེར་ཨི་སི་ཊོ་
ནི་ཡའི་ (Estonian) རྩོམ་པ་པོ་དང་སྤྱི་ཚོགས་
དྲང་བདེན། དེ་བཞིན་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་སྲུང་
སྐྱོབ་ཀྱི་ལས་འགུལ་བ་སྐུ་ཞབས་རོ་ཡི་སི་ཊེ་ཌར་
(Mr Roy Strider) ལགས་ཀྱིས། བོད་
རང་བཙན་གྱི་བསམ་བློ་དང་བསམ་བློ་དེ་རིམ་
བཞིན་མཁྲེགས་བཟུང་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ན།
ཉེན་ཁ་ཇི་ཡོད་སྐོར་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད།
ལྷག་པར་སྦར་སིལ་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་དངོས་གྲུབ་
རྡོ་རྗེ་ལགས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་སྐོར་གསུང་
བཤད་གནང་ཡོད།།

ལྷ་ཚོགས་ལགས་དུས་བཀག་བཙོན་འཇུག་རྫོགས་ཏེ་གློད་བཀྲོལ་དང་རྒྱལ་གཅེས་པ་ཞིག་གི་འདྲ་པར་ཕྱི་ཕྱོགས་སུ་འབྱོར་བ།
༄༅། །བརྒྱུད་ལམ་ཁག་ནང་གནས་
ཚུལ་ཐོན་གསལ་ལྟར་ན། མགོ་ལོག་གཅིག་
སྒྲིལ་རྫོང་སྲུང་དཀར་སྡེ་བ་ནས་ཡིན་པའི་ལྷ་
ཚོགས་ལགས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༤ ཚེས་
༡༡ ཉིན་དུས་བཀག་རྫོགས་ཏེ་བཙོན་བཀྲོལ་
ཐོབ་ནས་ས་གནས་སུ་ཕྱིར་ལོག་གནང་
སྐབས། ས་གནས་མི་མང་གིས་ཕེབས་བསུའི་
སྣེ་ལེན་དང་མགོ་ལོག་གཅིག་སྒྲིལ་རྫོང་ནང་
ཡོད་པའི་དཔལ་ཡུལ་ཐར་ཐང་དགོན་པའི་

དགེ་འདུན་པ་ཚོས་ཕེབས་བསུའི་སྣེ་ལེན་གོ་
སྒྲིག་གནང་ཡོད་འདུགལྷ་ཚོགས་ལགས་སུ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༨ ལོའི་ས་བྱི་ཞི་རྒོལ་ཆེན་མོའི་
སྐབས་ཞི་རྒོལ་སྣེ་ཁྲིད་དང་བརྒྱུད་སྐུལ་བྱས་
པའི་ཉེས་མིང་འོག་ལོ་དྲུག་གི་བཙོན་འཇུག་
ཁྲིམས་ཐག་བཅད་ནས་ད་བར་བཙོན་འཇུག་
བྱས་ཡོད་འདུགདེ་བཞིན་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༢

ཚེས་ ༡༩ ཉིན་བོད་མདོ་སྨད་མཛོད་དགེ་
རྫོང་གི་རྐྱང་ཚ་ཞང་ཐོག་ཏུ་རང་ལུས་མེར་
སྲེག་བཏང་སྟེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་ངོ་རྒོལ་
གནང་མཁན་བོད་མི་གཞོན་སྐྱེས་གཉིས་ཡོད་
ཁོངས་ནས་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་ལགས་
ཀྱི་འདྲ་པར་ཕྱི་ཕྱོགས་སུ་འབྱོར་ཡོད་པའི་
གནས་ཚུལ་ཡང་ཐོན་འདུག།

བོད་ཟླ་ དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག པར་ངོས་གསུམ་པ། ༣ ཚེས་ ༧ ཕྱི་ཟླ་ 4 ཚེས་ 1༧

འཕྲོད་བསྟེན་བཀའ་བློན་མཆོག་གིས་ཀོ་ལེ་གྷལ་དོན་ལྡན་གླིང་གི་གཞིས་མིར་གསུང་བཤད་གནང་བ།
༄༅། །བརྒྱུད་ལམ་ཁག་ནང་གནས་ཚུལ་
ཐོན་གསལ་ལྟར་ན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༤
ཚེས་ ༧ ཉིན་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་
འཕྲོད་བསྟེན་བཀའ་བློན་ཚེ་རིང་དབང་ཕྱུག་
མཆོག་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀོ་ལེ་གྷལ་དོན་
ལྡན་གླིང་དུ་གཞུང་འབྲེལ་གཟིགས་སྐོར་དུ་
ཕེབས་འབྱོར་དང་འབྲེལ་དོན་ལྡན་གླིང་ས་
གནས་མི་མང་རྣམས་བསྡུ་སྐོང་ཐོག་འཛམ་

གླིང་འཕྲོད་བསྟེན་ཉིན་མོ་སྲུང་བརྩི་ཞུས་པ་
དང་ཆབས་ཅིག་བོད་མིའི་སྒྲིགས་འཛུགས་
ཀྱི་ལྟ་གྲུབ་གསུམ་དང་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་
ཁུངས་ཀྱི་ལས་གཞི་དང་འཆར་འགོད། བོད་
མིའི་སྨན་བཅོས་ལྟ་སྐྱོང་གི་ལས་གཞིའི་
གལ་ཆེའི་རང་བཞིན་སྐོར་ལ་བཀའ་བློན་
མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་གནང་དོན། བོད་
མིའི་སྨན་བཅོས་ལྟ་སྐྱོང་ལས་གཞི་དེ་བཀའ་

ཤག་སྐབས་གོང་མས་གཏན་འབེབས་གནང་
སྟེ། སྐབས་ ༡༤ པའི་བཀའ་ཤག་གིས་ལག་
བསྟར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་སྨན་བཅོས་
ལྟ་སྐྱོང་ལས་གཞིའི་ཚོགས་མིའི་ནང་། ས་
གནས་ཀྱི་མི་མང་མཉམ་ཞུགས་གནང་ན།
མི་མང་གི་རིམ་པ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་
སྨན་བཅོས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་རྒྱུར་ཕན་
ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་ཡང་དོ་བདག་ནད་

གཞི་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་ཡོད་མཁན་རྣམས་དང།
ཉེན་ཁ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་དོ་མཉམ་གྱིས་
མཉམ་ཞུགས་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་སྨན་བཅོས་ལྟ་
སྐྱོང་ལས་གཞི་དང་། མི་མང་གཉིས་ཀར་
ཕན་ཐོགས་ཡོད། དེང་སྐབས་མི་དམངས་
ནང་མི་རེ་ཟུང་གིས་བོད་མིའི་སྨན་བཅོས་
ལྟ་སྐྱོང་གི་ལས་གཞི་དེ་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་
ཁུངས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་འདུ་འགོད་ཆེད་ཡིན་

སྐོར་ཤོད་མཁན་དང་། ཡང་ཉམ་ཐག་དང་
ལས་བྱེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཡིན་སྐོར་གླེང་ཕྱོགས་
གཉིས་ཡོང་གི་ཡོད་འདུག་ཀྱང་དེ་དག་
བདེན་པ་མིན། ལས་གཞི་དེ་ནི་མི་དམངས་
ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོང་གཞིའི་ཆེད་ཡིན།
ཞེས་སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་
དང་མང་ཚོགས་ཀྱི་དྲི་བ་ཁག་ལ་ལན་
འདེབས་གནང་འདུགལས་བྱེད་ས་མིག་གསལ་བསྒྲགས།
༄༅། །ཉེ་ཆར་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་ནས་
ལྡི་ལི་དབུས་བོད་སློབ་འཛིན་ཚོགས་ཀྱི་ཁྱབ་
ཁོངས་གཏན་ཉིན་སློབ་གྲྭ་ཁག་དབུས་བོད་
མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ལ་རྩིས་སྤྲོད་གནང་རྒྱུ་ཐག་
གཅོད་གནང་ཡོད་སྟབས། རིང་མིན་སློབ་གྲྭ་
འདི་ཚོའི་ནང་རྩིས་པ་དང་དྲུང་ཡིག་གང་མང་
དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་ལྟར། རང་རེའི་སྤྱི་ཚོགས་
ནང་གཤམ་གསལ་ཆ་རྐྱེན་ཚང་ཞིང་གོང་
གསལ་ས་མིག་ཐོག་ཞབས་ཞུ་གནང་འདོད་
ཡོད་རིགས་ནས་དགོས་མཁོའི་ལག་འཁྱེར་
ཡིག་ཆའི་ངོ་བཤུས་དང་སྦྲགས་གཤམ་གསལ་

ཞལ་བྱང་ཐོག་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༦ ཚེས་
༣༠ འགྱངས་མེད་ཤེས་རིག་དྲ་རྒྱ་ www.
sherig.orgནང་ཡོད་པའི་འཚང་སྙན་
འགེངས་ཤོག་ལྟར་འགེངས་འབུལ་ཞུ་དགོས།
འཚང་སྙན་འབུལ་མཁན་རྣམས་རྒྱུགས་སྤྲོད་
ལམ་ནས་འདེམས་སྒྲུག་བྱས་ཏེ་མི་འགྲོ་ ༣༥
ལ་ཟླ་བ་གཅིག་རིང་ས་རཱ་མཐོ་སློབ་ཏུ་བོད་
ཨིན་སྐད་ཡིག་གཉིས་དང༌། རྩིས་ཀྱི་འགྲོ་
སྟངས་སོགས་སྦྱོང་བརྡར་སྤྲད་ནས་མཐའ་མའི་
རྒྱུགས་སྤྲོད་ཨང་རིམ་ལ་གཞིགས་ནས་དབུས་
བོད་སློབ་འཛིན་ཚོགས་ཁྱབ་ཁོངས་ཀྱི་སློབ་

ཁག་ནང་འདེམས་བསྐོ་གནང་རྒྱུ་ཡིན།
དགོས་མཁོའི་ཆ་རྐྱེན་ཁག
༡༽ རྩིས་པ་ལ་བྷི་ཀོམ (B.Com)
དང༌། དྲུང་ཡིག་ལ་བྷི་ཨེ་དང་བྷི་ཀོམ། བྷི་ཨེས་
སི། (B.A/B.Com/B.Sc) སློབ་ཐོན་
ལག་འཁྱེར་རམ་དེ་དང་མཉམ་པའི་ཤེས་ཚད་
ལག་འཁྱེར་ཡོད་དགོས། འདི་ལོ་མཐོ་སློབ་ཐོན་
མཁན་ཡིན་ཚེ་སྙན་འབུལ་ཆོག་ཀྱང༌།
སྦྱོང་བརྡར་སྐབས་སུ་སློབ་ཐོན་ལག་འཁྱེར་
དང་ཨང་ཤོག་ངེས་པར་འབུལ་ལམ་ཞུ་དགོས།
༢༽ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༣༡

བར་འབུལ་འབབ་གཙང་ཕུལ་ཟིན་པའི་དཔྱ་
ཁྲལ་ལག་དེབ་ཀྱི་ཤོག་ངོས་དང་པོ་དང་མཐའ་
མའི་ངོ་བཤུས། ༣༽ ངོས་འཛིན་ཡོད་པའི་
སྨན་ཁང་ཞིག་ནས་གཟུགས་ཐང་ལས་འཕེར་
ཡིན་པའི་སྨན་པའི་ངོས་སྦྱོར་ངོ་མ། ༤༽ ད་
ལྟ་རང་རེའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་གང་རུང་དུ་
ལས་ཞབས་ཞུ་མུས་ཡིན་ཚེ་ལས་ཡུལ་ནས་
དགག་བྱ་མེད་པའི་ངོས་སྦྱོར་ངོ་མ།
གོང་གསལ་ལག་འཁྱེར་དང་ཡིག་ཆ་ཁག་གི་ངོ་
བཤུས་ཐོག་དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་
ཁྱབ་ཁོངས་ལས་ཁུངས་གང་རུང་གི་ཟུང་དྲུང་

ཡན་དང༌། ས་གནས་འགོ་འཛིན། ཡང་ན་བོད་
མིའི་སློབ་གྲྭའི་སློབ་སྤྱི་བཅས་གང་རུང་གིས་
ངོ་མཚུངས་ཡིན་པའི་དག་མཆན་ངེས་པར་དུ་
འཁོད་དགོས་པ་བཅས་ཀྱི་གསལ་བསྒྲགས་སུ།
ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་
༤ ཚེས ༡༡ ལ།
SECRETARY

Department of Education, CTA
Gangchen Kyishong, Dharam-
sala-176 215 (H.P.)
India- Fax: 01892-223481,
E-mail: education@tibet.net

སྒྱུ་རྩལ་གྱི་ལམ་ནས་བོད་དོན་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་འགྲེམས་སྟོན་གནང་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་
རྡ་ས་ཉིན་སློབ་ཀྱི་ཚོགས་ཁང་དུ་སྒྱུ་རྩལ་བ་
ན་གཞོན་རྟ་མགྲིན་ཚེ་བརྟན་ལགས་ཀྱིས་གོ་
སྒྲིག་འོག་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཁབ་གཙགས་རི་མོའི་
སྒྱུ་རྩལ་ལས་རིགས་འདྲ་མིན་གྱི་འགྲེམས་སྟོན་
གནང་ཡོད། དེ་ཉིན་ཕྱི་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༥ ཐོག་སྐུ་
མགྲོན་གཙོ་བོ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་
གཙོ་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་དང་། ཆབ་སྲིད་
བཙོན་ཟུར་དཔལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོ་ལགས། བོད་
ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་མང་གཙོ་འཕེལ་
རྒྱས་ལྟེ་གནས་ཁང་གི་འགན་འཛིན་ཚེ་རིང་
མཚོ་མོ་ལགས། སྨོན་ལམ་བོད་ཀྱི་བརྡ་འཕྲིན་
ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་འགན་འཛིན་སྐུ་ཞབས་བློ་

བཟང་སྨོན་ལམ་ལགས། རྡ་ས་ཁུལ་གྱི་མི་མང་
བཅས་ལྷན་འཛོམས་ཐོག་རྟ་མགྲིན་ཚེ་བརྟན་
ལགས་ཀྱིས་ཁབ་གཙགས་རི་མོའི་འཕེལ་རིམ་

དང་འགྲེམས་སྟོན་གྱི་དམིགས་དོན་ངོ་སྤྲོད་
གནང་ཡོད། དེ་རྗེས་སུད་སིར་གནས་སྡོད་བོད་

རིགས་ན་གཞོན་བློ་ནམ་མཁའ་ལགས་ཀྱིས་
རྒྱལ་གཅེས་པ་རྣམས་ཀྱི་བློས་གཏོང་ལ་རྗེས་
དྲན་དང་གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེ་ཞུ་ཆེད་རང་
ཉིད་ཀྱི་སྒལ་པའི་སྟེང་
རང་ལུས་མེར་སྲེག་
གཏོང་མཁན་རྒྱལ་
གཅེས་པ་རྣམས་
ཀྱི་མིང་དང་མཆོད་
འབུལ་ཟླ་ཚེས་
བཅས་ཉིན་ལྔའི་རིང་
ལ་ཁབ་གཙགས་
བཀོད་པ་དེ་ཉིན་མཇུག་སྒྲིལ་རྗེས་ལས་འགུལ་
གྱི་ཆོད་སེམས་དང་ཚོར་སྣང་ངོ་སྤྲོད་གནང་

ཡོད། དེ་ནས་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་མཆོག་གིས་
གསུང་བཤད་གནང་དོན། ང་ཚོ་ལོ་རྒྱུས་ནང་
མུན་ནག་ཆེན་པོའི་དུས་རབས་ཤིག་འཁེལ་
བའི་སྐབས་འདིར། སྐུ་མགྲོན་དུ་ཕེབས་པ་
དཔལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོ་ལགས་ལྟ་བུ་ནི་སྙིང་སྟོབས་
ཆེན་པོ་རེད།
དེ་བཞིན་སྐུ་ཞབས་སྨོན་ལམ་
ལགས་ཀྱིས་ཀྱང་གློག་ཀླད་ཐོག་ཡིག་གཟུགས་
སོགས་ཀྱི་ཕྱག་ལས་མང་པོ་ཞིག་གནང་བཞིན་
ཡོད། ང་དང་ཚེ་རིང་མཚོ་མོ་ལགས་ནི་སྒྲིག་
འཛུགས་ཀྱི་འགན་འཁྱེར་ཏེ་བསྡད་ཡོད། ད་
ལྟ་རྟ་མགྲིན་ལགས་ཀྱི་ལས་དོན་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ནི་
བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ངོ་

བོའི་ཐོག་ནས་ལས་དོན་བྱེད་ཐུབ་རྒྱུའི་རིམ་པ་
གཅིག་ཆགས་ཡོད་པ་དང་། ཡང་སྒྲིག་འཛུགས་
མ་ཡིན་པའི་ཐོག་ནས་ཚེ་བརྟན་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ནི་ནང་
མི་མཉམ་དུ་གོམ་བགྲོད་ཀྱི་ལས་འགུལ་རིམ་
པ་གཅིག་ཆགས་ཡོད། མི་གཞན་ལ་བསྟུན་མི་
དགོས་པར་སོ་སོའི་རིག་པ་དང་རྣམ་དཔྱོད་བེད་
སྤྱོད་ཀྱིས་སྒྱུ་རྩལ་རི་མོ་འབྲི་རྒྱུ་དང་། གཞས་
དང་ཁབ་གཙགས་འགོད་རྒྱུ། དེ་བཞིན་སྟོད་གོས་
སྟེང་བོད་ཀྱི་མངོན་འདོད་བྲིས་པ་དེ་དག་མི་མང་
པོས་གྱོན་རྒྱུ་དང་མཐོང་རྒྱུ་ཆགས་ཡོད། ཅེས་
སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་གྲུབ་མཚམས་
བརྙན་པར་གྱི་ལམ་ནས་རང་ལུས་མེར་སྲེག་གི་
གླུ་དབྱངས་བསྟན་ཏེ་གྲོལ། །

བོད་ཀྱི་ཟློས་གར་ཚོགས་པར་ཟློས་དགེའི་འོས་སྦྱོང་སྐབས་བརྒྱད་པའི་དབུ་འབྱེད་མཛད་སྒོ་ཚོགས་པ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༢ ཉིན་ཤེས་
རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་གོ་སྒྲིག་གནང་བའི་ཟློས་དགེ་
འོས་སྦྱོང་སྐབས་བརྒྱད་པའི་དབུ་འབྱེད་མཛད་སྒོ་
བོད་ཀྱི་ཟློས་གར་ཚོགས་པར་ཚོགས་ཡོད། དབུ་
འབྱེད་མཛད་སྒོའི་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོར་བོད་མིའི་
སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ཤེས་རིག་དྲུང་ཆེ་དངོས་གྲུབ་ཚེ་
རིང་ལགས་ཀྱིས་གཙོས་ཟློས་གར་འགན་འཛིན་ཚེ་
རིང་དབྱངས་སྐྱིད་ལགས་དང༌། ཟློས་གར་འཁྲབ་
ཚན་འགན་འཛིན་བློ་བཟང་བསམ་གཏན་ལགས།
གཞན་ཡང་ཟློས་གར་འཁྲབ་སྟོན་དགེ་རྒན་རྣམ་
པ་བཞི་དང་ཤེས་རིག་སྲོལ་རྒྱུན་ཚན་པའི་འགན་
འཛིན་ཚེ་རིང་བསམ་གྲུབ་ལགས། ཤེས་ཡོན་
འགན་འཛིན་དངོས་གྲུབ་བསྟན་པ་ལགས་བཅས་
ཕེབས་ཡོད། ཤེས་རིག་སྲོལ་རྒྱུན་ཚན་པའི་འགན་
འཛིན་ཚེ་རིང་བསམ་གྲུབ་ལགས་ཀྱིས་ཟློས་དགེ་
འོས་སྦྱོང་གི་ལས་གཞིའི་སྐོར་ངོ་སྤྲོད་གནང་དོན།
ཐེངས་འདིའི་ཟློས་དགེ་འོས་སྦྱོང་ནང་རྒྱ་གར་ནས་
འཛིན་རིམ་བཅུ་པ་དང་བཅུ་གཉིས་ཐོན་པའི་སློབ་
ཕྲུག་བཅུ་དྲུག་དང༌། བལ་ཡུལ་ནས་སློབ་ཕྲུག་བུ་
གཉིས་བཅས་ཁྱོན་བསྡོམས་ཟློས་དགེ་འོས་སྦྱོང་

བ་བུ་ ༡༡ དང་བུ་མོ་ ༧ ཚུད་ཡོད། ཟློས་དགེ་
འོས་སྦྱོང་བ་རྣམས་ལ་སློབ་ཁྲིད་བྱ་རྒྱུའི་ལོ་གཅིག་
གི་ཟློས་གར་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་བསླབ་གཞི་ངོ་སྤྲོད་དང༌།

གཞན་ཡང་ལོ་གཅིག་གི་ལས་འཆར་ཁྲོད་རྒྱུན་
མཐུད་ཞིབ་འཇུག་ཨང་ཀི་སྤྲོད་ཕྱོགས་དང༌། བྱིས་
པའི་སེམས་ཁམས་རིག་པ། དམིགས་བསལ་ཤེས་
ཡོན་སོགས་ཀྱི་སྐོར་དུས་ཐུང་སློབ་ཁྲིད་གོ་སྒྲིག་
གནང་རྒྱུ་མ་ཟད། འོས་སྦྱོང་རྫོགས་མཚམས་སུ་
ཉིན་གྲངས་བདུན་ནས་བཅུ་བར་གྱི་དངོས་སུ་སློབ་
ཁྲིད་ལག་བསྟར་སྦྱོང་བརྡར་གོ་སྒྲིག་ཞུ་རྒྱུ་སོགས་
ཀྱི་ངོ་སྤྲོད་གནང༌། དེ་ནས་བོད་ཀྱི་ཟློས་གར་ཚོགས་

པའི་འགན་འཛིན་ཚེ་རིང་དབྱངས་སྐྱིད་ལགས་ཀྱིས་
འཚམས་འདྲི་དང་སྦྲགས། འོས་སྦྱོང་གི་དུས་ཡུན་
ལོ་གཅིག་རིང་སློབ་མ་རྣམས་ནས་བློ་རྩེ་བསྒྲིམས་ཏེ་

སློབ་སྦྱོང་མ་བྱས་པར་ཉི་མ་གང་འཁྱོལ་བྱས་ནས་
བསྡད་ཚེ་ལོ་གཅིག་གི་དུས་ཡུན་རྫོགས་པར་ཞེ་
དྲགས་འགོར་གྱི་མ་རེད་ཅེས་དང༌། ཟློས་གར་དང་
རོལ་ཆ་འཁྲབ་དཀྲོལ་ཐུབ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཟློས་
གར་དེ་བོད་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱུན་རིག་གནས་ལ་བརྩིས་
ཏེ་ཟློས་གར་གྱི་སྒྱུ་རྩལ་རྒྱ་ཆེ་ས་ནས་ཤེས་ཐབས་
གནང་དགོས་པའི་སྐོར་དང༌། འོས་སྦྱོང་བ་རྣམས་
ནས་ཟློས་གར་ཚོགས་པར་བླང་དོར་སྒྲིག་གཞི་གང་

ཡོད་བརྩི་སྲུང་དང་འབྲེལ། དུས་ཚོད་ཆུད་ཟོས་སུ་
མ་བཏང་བར་འོས་སྦྱོང་བ་ནང་ཁུལ་འཆམ་མཐུན་
ཐོག་ཟློས་གར་གྱི་རིག་རྩལ་ལ་ཐུགས་སྣང་དང་
སྦྱང་བརྩོན་གནང་དགོས་པའི་སྐོར་སོགས་གསུང་
བཤད་གནང༌།

ཤེས་རིག་དྲུང་ཆེ་དངོས་གྲུབ་ཚེ་
རིང་ལགས་ཀྱིས་འོས་སྦྱོང་བ་རྣམས་ནས་རང་
ཉིད་ཀྱི་ངོ་སྤྲོད་གནང་སྟངས་ལ་གཞིགས་ན་རྣམ་
པ་ཚོས་ཡག་པོ་བྱེད་ཀྱི་རེད་སྙམ་པའི་སེམས་
ཚོར་བྱུང་བ་དང༌། བོད་ཀྱི་ཟློས་གར་ཚོགས་པ་
ནས་ད་བར་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་
གསུམ་གྱི་ལས་དོན་མང་དག་བསྒྲུབས་ཡོད་པའི་
ནང་ནས་གལ་ཆེ་ཤོས་གཅིག་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་ཟློས་
དགེ་གསར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་འོས་སྦྱོང་སྤྲད་
པའི་ལམ་ནས་བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཟློས་
གར་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དར་སྤེལ་རླབས་ཆེ་ཞིག་ཡོང་
བཞིན་པའི་སྐོར་དང༌། སློབ་སྦྱོང་བརྒྱུད་རིམ་གང་
འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་སོ་སོའི་དོ་སྣང་དང་དམིགས་
ཡུལ་གཉིས་བརྟན་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་སློབ་སྦྱོང་གི་
མཇུག་འབྲས་ཀྱང་གང་ལེགས་ཡོང་རྒྱུ་དང༌། མ་

འོངས་པར་ཟློས་དགེའི་ལས་ཀར་ཞུགས་སྐབས་
བཤད་ཕོད་པ། འབྲི་ཐུབ་པ། གང་ཡང་བྱེད་ཐུབ་
པ་ཞིག་བྱུང་ན་དགེ་རྒན་གཞན་དག་ཚོས་ཀྱང་ཆེ་
མཐོང་ལེགས་པ་འབུལ་ངེས་ཡིན་པ་དང༌། ཁྱེད་
རང་ཚོས་མ་འོངས་པར་སློབ་སྦྱོང་མུ་མཐུད་གནང་
ནས་རིགས་གཅིག་རྐང་འཛིན་སོགས་ཁྱད་ལས་
པ་གནང་ཐུབ་ཐབས་དང༌། ཟློས་གར་ཚོགས་པར་
སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་བླང་དོར་སྒྲིག་གཞི་ཇི་ཡོད་སྲུང་བརྩི་
དང་ལེན་གནང་དགོས་སྐོར་གསུངས། མཐའ་དོན་
ད་ཡོད་ཟློས་གར་འཁྲབ་སྟོན་འགན་འཛིན་དང་དགེ་
རྒན་རྣམ་པ་ཚོས་རིག་གཞུང་ལ་ཞབས་འདེགས་
བསྒྲུབ་རྒྱུར་དགོངས་པ་བཞེས་ནས་ད་ལྟའི་བར་
མུ་མཐུད་ཕྱག་ལས་གནང་བཞིན་པར་ཐུགས་རྗེ་
ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། དེ་ནས་ཤེས་ཡོན་
འགན་འཛིན་དངོས་གྲུབ་བསྟན་པ་ལགས་ཀྱིས་སྐུ་
མགྲོན་གཙོ་བོས་དབུས་བོད་ཀྱི་ཟློས་གར་ཚོགས་
པའི་འགན་འཛིན་དང༌། འཁྲབ་ཚན་འགན་འཛིན།
འཁྲབ་སྟོན་དགེ་རྒན་རྣམས་དང༌། འོས་སྦྱོང་བ་
རྣམས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་ཏེ་དབུ་འབྱེད་མཛད་
སྒོའི་ལས་རིམ་མཇུག་བསྒྲིལ་ཡོད།།

པར་ངོས་བཞི་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༧ ཕྱི་ཟླ་ 4 ཚེས་ 1༧

རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་འཕགས་བོད་མཛའ་འབྲེལ་ཚོགས་པའི་འཛིན་སྐྱོང་ལྷན་ཚོགས་སྐོང་ཚོགས་གནང་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༩ རེས་
གཟའ་མིག་དམར་ཉིན་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ས་ལྡི་ལིའི་
ནང་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་འཕགས་བོད་མཛའ་
འབྲེལ་ཚོགས་པའི་ (Bharat Tibbat
Sahyog Manch) འཛིན་སྐྱོང་ལྷན་ཚོགས་
སྐོང་ཚོགས་གནང་ཡོད། སྐབས་དེར་གཞུང་
འབྲེལ་མིན་པའི་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པ་
འདྲ་མིན་ཁག་གི་ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་གཙོས་
འབྱུང་འགྱུར་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ལས་
དོན་བྱེད་ཕྱོགས་དང་ཚོགས་པ་སྔར་བས་ཤུགས་

ཆེ་རུ་ཇི་ལྟར་གཏོང་ཐུབ་མིན་སོགས་ཀྱི་སྐོར་
གོ་བསྡུར་སྦྱངས་བཤད་ལྷུག་པོ་གནང་ཡོད།
དེ་ཡང་ལྷན་ཚོགས་སྐབས་རྒྱ་
གར་མངའ་སྡེ་བཅུ་དགུའི་ནང་བོད་དོན་རྒྱབ་
སྐྱོར་ཚོགས་པའི་འཛིན་སྐྱོང་འཐུས་མི་དགུ་
བཅུ་གོ་ལྔ་ལྷན་འཛོམས་ཀྱིས་དེང་སྐབས་བོད་
ནང་དུ་འཕྲད་བཞིན་པའི་ཛ་དྲག་གནས་སྟངས་
ཐོག་ལའང་གོ་བསྡུར་གནང་ཡོད། གཞན་ཡང་
ལྷན་ཚོགས་སྐབས་འཕགས་བོད་མཛའ་འབྲེལ་
ཚོགས་པ་ཐོག་མར་གསར་འཛུགས་གནང་

མཁན་སྐུ་ཞབས་ཨིན་དི་རེ་ཤི་ཀུ་མར་ (shri
Indresh Kumar) ལགས་དང། བོད་
མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཨ་ཅརྱཱ་ཡེ་ཤེས་ཕུན་ཚོགས་
ལགས། དེ་བཞིན་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོར་སྐུ་ཞབས་
སུ་རེ་ཤི་ (Shri Suresh Ji) ལགས་ཡིན་
འདུག ཁོང་ནི་རྒྱ་གར་བརྙན་འཕྲིན་སུ་དར་ཤན་
(Sudarshan TV channel) ཞེས་པ་དེའི་
གསར་འཛུགས་གནང་མཁན་ཡིན་འདུག གཞན་
ཡང་སྐབས་དེར་གསུང་བཤད་གནང་མཁན་
འཕགས་བོད་མཛའ་འབྲེལ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་

གཙོ་ལས་ཐོག་པ་སྐུ་ཞབས་ཀུལ་དིབ་ཅནྜ་ཨག་
ནི་ཧོ་ཏི་རི་Dr. Kuldeep Chand Ag-
nihotri ལགས་དང། དྲུང་ཆེ་ཨ་ཤོཀ་མེན་ཌེ་
Shri Ashok Mende བཅས་ཡིན་འདུགདེ་ཡང་མཛད་སྒོའི་ཐོག་མར་སྟོན་
པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་༸གོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་
པར་མཐོང་གྲོལ་རིན་པོ་ཆེར་མཆོད་མེ་དང་མེ་
ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་ཕུལ། སྔ་དྲོའི་ཚོགས་ཐུན་སྐབས་
འཕགས་བོད་མཛའ་འབྲེལ་ཚོགས་པས་རྒྱ་གར་
བྱང་ཤར་ཨ་རུ་ན་ཅལ་པར་དེ་ཤིའི་རྟ་དབང་ཁུལ་

དུ་བོད་དོན་གོམ་བགྲོད་ཀྱི་ལས་འགུལ་གྱིས་
གཙོས་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་སྔ་ལོར་སྤེལ་
བའི་ལས་འགུལ་ཁག་ལ་བསྐྱར་ཞིབ་གནང་ཡོད།
ཕྱེད་ཡོལ་འདི་ལོར་གཞུང་མང་གཉིས་ཀྱིས་བོད་
དོན་ཆེད་ལས་འགུལ་ཇི་འདྲ་ཞིག་སྤེལ་དགོས་
མིན་དང་། ལྷག་པར་གཞི་རིམ་མི་མང་དཀྱུས་མ་
ཚོས་བོད་དོན་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་བོད་མི་ཚོར་
རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོང་ཆེད་ལས་འགུལ་ཇི་འདྲ་སྤེལ་
དགོས་པའི་ཐོག་འཆར་གཞི་རག་ཟིན་གཏན་
འབེབས་གནང་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད།

ལས་གླ་གསལ་བསྒྲགས།
༄༅། སུད་སི་དང་ལཀ་ཊེན་བོད་ཡིག་སློབ་
གྲྭའི་རོགས་དངུལ་རྒྱབ་སྐྱོར་འོག་འདི་ག་དབུས་
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་
ནས་གཞི་རིམ་འོག་མ་འཛིན་རིམ་གཉིས་པ་ནས་
ལྔ་པ་བར་གྱི་བོད་ཡིག་སློབ་ཚན་ཡོངས་རྫོགས་
བརྙན་ཕབ་ཀྱིས་འོད་སྡེར་ (DVD) བཟོ་སྒྲིག་བྱ་
འཆར་ཡོད་ན། བརྙན་ཕབ་དང་བཟོ་སྒྲིག་གི་ལས་
གཞི་འདི་ཉིད་ལས་གླར་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་པས། ལས་
གླར་བླངས་འདོད་ཡོད་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་
༢༠༡༣ ཟླ་༥ ཚེས་༡༠ འགྱངས་མེད་འདི་ག་ཤེས་
རིག་ལས་ཁུངས་སུ་ཞུ་སྙན་འབུལ་དགོས།
དགོས་ངེས་ཆ་རྐྱེན།
༡། བརྙན་འཕྲིན་པར་ལེན་དང་སྒྲིག་བཟོའི་ཐོག་
སློབ་ཐོན་པའམ། ལས་དོན་དེའི་ཐོག་ཉམས་
མྱོང་གང་ལེགས་ཡོད་པ་ (Video Shoot-
ing & Editing) ༢། གློག་བརྙན་སྒྲིག་བཟོའི་
ཁྲོད་བོད་ཡིག་འགོད་འཇུག་ཚད་འཕེར་ཡོད་
པ་(Tibetan Typeset Knowledge)

༣། ལས་འཆར་འདི་ཉིད་ལོ་གཅིག་ནང་མཇུག་
སྐྱོང་ཐུབ་པ་དགོས་རྒྱུ། ༤། བོད་ཡིག་སློབ་
ཁྲིད་ཉམས་མྱོང་ངེས་ཅན་ཡོད་རིགས་ལ་

དམིགས་བསལ་དགོངས་བཞེས་གནང་
རྒྱུ། ༥། བཟོ་བྱའི་གློག་བརྙན་གྱི་རིང་ཚད་
ཁྱོན་བསྡོམས་དུས་ཡུན་ཆུ་ཚོད་ ༨༠ ཡས་
མས་ཡིན། ༦། སློབ་ཁྲིད་དགེ་རྒན་ཤེས་
རིག་ལས་ཁུངས་ནས་བསྐོ་གཏོང་གནང་རྒྱུ།
༧། ཞུ་སྙན་འབུལ་སྐབས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཟོ་
སྒྲིག་བྱས་པའི་སློབ་ཁྲིད་དཔེ་མཚོན་གློག་
བརྙན་(Sample Video) ཞིག་ངེས་
འབུལ་ཞུ་དགོས། ༨། ཆ་རྐྱེན་ཚང་བའི་སྙན་
འབུལ་བ་རྣམས་འདི་ནས་ཚོགས་ཆུང་ཆེད་
འཛུགས་ཀྱིས་འདེམས་སྒྲུག་བྱ་རྒྱུ་དང། སྙན་
འབུལ་བའི་ཆ་རྐྱེན་དང་སྤུས་ཚད་ལ་གཞིགས་
པའི་ལས་གླ་དང་ལས་འབོར་གཏན་འབེབས་
གནང་རྒྱུ་བཅས། ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས།
ཕྱི་ལོ་༢༠༡༣ ཟླ་༤ ཚེས་༡༢ ལ།
འབྲེལ་གཏུགས་ཁ་བྱང།

Secretary
Department of Education
CTA, Ghangchen Kyishong
Dharamsala Distt Kangra
Mb: 9882279247
Tel :01892-222572/222721

ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་འཐུས་མི་ ༢༡ གིས་ཨ་རིའི་ཕྱི་སྲིད་བློན་ཆེན་མཆོག་ལ་འབོད་སྐུལ་གྱི་ཞུ་ཡིག་ཕུལ་བ།

༄༅། །ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་འཐུས་
མི་ ༢༡ གིས་ཨ་རིའི་ཕྱི་སྲིད་བློན་ཆེན་ཇོན་ཀེ་རི་
(John F. Kerry) མཆོག་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་
༤ ཚེས་ ༡༣ ཉིན་རྒྱ་ནག་ཏུ་རྒྱལ་དོན་འཚམས་
གཟིགས་སུ་ཕེབས་སྐབས། བོད་ཀྱི་གནད་དོན་
གལ་ཆེར་འཛིན་ཏེ་རྒྱ་གཞུང་དང་མཉམ་གླེང་
སློང་དགོས་པའི་འབོད་སྐུལ་གྱི་ཞུ་ཡིག་གཅིག་
ཕུལ་བའི་ནང་འཁོད་དོན། ང་ཚོས་སྐུ་ཉིད་མཆོག་
ལ་བོད་ནང་གི་གནས་སྟངས་ཇེ་བཟང་དུ་གཏོང་
ཆེད་འབད་བརྩོན་གནང་རོགས་ཞེས་འབོད་སྐུལ་
ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཞུ་དགོས་པའི་རྒྱབ་ལྗོངས་
ཀྱི་གནས་སྟངས་ནི། སྐུ་ཉིད་མཆོག་བོད་དོན་
ཐོག་ཧ་ཅང་དོ་སྣང་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་མ་
ཟད། ཨ་རིའི་ཕྱི་སྲིད་དྲུང་ཆེ་གོང་མ་ཚོས་བོད་
དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་རྨང་གཞི་བཙུགས་པ་དེ་རྒྱུན་
འཁྱོངས་ཡོང་ཆེད་ཡིན། སྐུ་ཉིད་མཆོག་དེ་སྔ་ཨ་
རིའི་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་ཕྱི་འབྲེལ་ལས་དོན་
ཚན་པའི་ (Senate Foreign Relations
Committee) ནང་ཕྱག་ལས་གནང་སྐབས།
ཚན་པས་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་ལས་གཞི་དང་
སྲིད་བྱུས་མང་དག་ཅིག་གཏན་འབེབས་གནང་
སྟེ། ཨ་རིའི་གཞུང་གི་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་
ལངས་ཕྱོགས་དེ་སྔ་ལས་གཞི་རྒྱ་ཆེ་རུ་བཏང་
ཡོད། རྒྱབ་སྐྱོར་དེ་དག་གིས་བོད་མི་ཚོར་རང་
གི་རིག་གཞུང་དང་ངོ་བོ་སྲུང་སྐྱོབ་ཆེད་ཕན་
ཐོགས་ཧ་ཅང་བྱུང་བ་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་གནད་
དོན་དེ་བཞིན་འཚེ་མེད་ཞི་བར་གཞི་བཅོལ་བའི་
གྲོས་མོལ་གྱི་ལམ་ནས་སེལ་རྒྱུར་ཕན་ཐོགས་
བྱུང་ཡོད། སྐུ་ཉིད་མཆོག་སྐུ་སྒེར་གྱིས་བོད་དོན་
རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བ་དང་བོད་ཀྱི་༸སྐྱབས་མགོན་
ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་དང་སེམས་ཐག་ཉེ་པོ་ཡོད་
པ་མ་ཟད། ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་ཕྱི་
འབྲེལ་ལས་དོན་ཚན་པའི་ལས་ཁུངས་སུ་ཐེངས་
གཉིས་ཙམ་གདན་ཞུ་གནང་བ་དང། ཕྱོགས་
མཚུངས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་སྲིད་སྐྱོང་བློ་
བཟང་སེང་གེ་མཆོག་ཀྱང་མགྲོན་འབོད་ཞུས་
པར་ང་ཚོས་ཡི་རང་བསྔགས་བརྗོད་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།
ཞེས་སོགས་འཁོད་ཡོད་པ་མ་ཟད། དོན་ཚན་
བདུན་འཁོད་པའི་གནད་དོན་རྣམས་ནི།
སྐུ་ཉིད་མཆོག་གིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་
གི་འགོ་ཁྲིད་དང་ལྷན་གྲོས་མོལ་གནང་སྐབས་

བོད་ཀྱི་གནད་དོན་དེ་ཡང་གྲོས་མོལ་གནང་
རྒྱུའི་གནད་དོན་ཞིག་ཏུ་བརྩི་དགོས་པ་དང། དེ་
ལྟར་བརྩི་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དེ་སྔའི་
ཨ་རིའི་ཕྱི་སྲིད་དྲུང་ཆེའི་ལས་འགན་རྒྱུན་སྐྱོང་
གནང་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ན་ཨ་རིའི་ཆབ་སྲིད་
ཀྱི་འགྲོ་ལུགས་ཙམ་གྱི་རྣམ་པའི་ཐོག་ནས་མིན་
པར། བོད་ཀྱི་གནད་དོན་དེར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱ་རྒྱུ་
དེ་བཞིན་ཨ་རིའི་ཕྱི་སྲིད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལངས་
ཕྱོགས་བརྟན་པོ་ཞིག་ཡིན། ལངས་ཕྱོགས་དེ་
ཡང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྱོན་ཡོངས་ལ་ཁྱབ་པའི་གཞི་
རྩའི་རིན་ཐང་ལ་གཞི་བཅོལ་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་ར་
སྤྲོད་གནང་དགོས།
རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་བོད་མིའི་འགོ་
ཁྲིད་དང་ལྷན་དོན་སྙིང་ལྡན་པའི་གྲོས་མོལ་
བསྐྱར་གསོ་གནང་དགོས་པ།
བོད་དོན་ཐོག་དམིགས་བསལ་
འབྲེལ་མཐུད་པ་གསར་པ་གང་མགྱོགས་བསྐོ་
གཞག་གནང་རྒྱུ།
བོད་མིའི་བདེ་དོན་དང་དཔལ་
འབྱོར། དེ་བཞིན་གསར་འགྱུར་ཤེས་རྟོགས་
ཆེད་མཐུན་འགྱུར་བསྐྲུན་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་ལས་
གཞིའི་ཐད་མུ་མཐུད་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་རྒྱུ།
མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ཆེས་
མཐོའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལྷན་ཁང་གི་འགན་
འཛིན་ལྕམ་སྐུ་ན་ཝི་པིལ་ལེ་ (Navi Pillay)
མཆོག་གིས་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་བསྒྲགས་
གཏམ་ནང་གསལ་བ་རྣམས་ལག་ལེན་དོན་
འཁྱོལ་ཡོང་ཆེད་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་མཉམ་
འབྲེལ་གྱིས་ལས་འགུལ་སྤེལ་རྒྱུ།
ཨ་རིའི་ནང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་སྐུ་ཚབ་རྣམས་ལ་
དམ་བསྒྲགས་གང་ཡང་མེད་པར་འགྲོ་བསྐྱོད་
ཆོག་པ་ལྟར། ཨ་རིའི་སྐུ་ཚབ་ཚོ་ལའང་བོད་ནང་
དམ་བསྒྲགས་གང་ཡང་མེད་པར་འགྲོ་བསྐྱོད་
ཆོག་པའི་ཆོག་མཆན་སྤྲོད་དགོས།
ལྷ་སའི་ནང་ཨ་རིའི་གཞུང་ཚབ་
འཛུགས་རྒྱུའི་ཆ་རྐྱེན་དེ་གལ་ཆེ་ཤོས་སུ་བརྩི་
དགོས། ཞེས་འཁོད་འདུག གོང་འཁོད་ཞུ་སྙན་
དེར་ད་བར་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་ཨ་རིའི་
གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་འཐུས་མི་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་
བྱུང་ཡོད་པ་རྣམས་ནི། སྐུ་ཞབས་མཀ་ཨུ་ཌལ་
(Mark Udall) མཆོག་དང། མར་ཀོ་རུ་

བྷི་ཡོ་ (Marco Rubio) མཆོག ཌེན་ནེ་
ཕ་ཡིན་སི་ཊེན་ (Dianne Feinstein)
མཆོག བྷར་བྷ་ར་བྷོག་སར་ (Barbara
Boxer) མཆོག རི་ཆ་ཌི་ཌིཀ་ཌུར་བྷན་མཆོག
(Richard 'Dick' Durban) བྷེན་ཀར་
ཌིན་ (Ben Cardin) མཆོག པེ་ཊིཀ་ལི་
ཧེ་ (Patrick Leahy) མཆོག ཊོམ་ཨུ་
ཌལ་ (Tom Udall) མཆོག རོན་ཝེ་ཌན་
(Ron Wyden) མཆོག རི་ཆ་ཌི་བྷུ་ལུ་མན་
ཐལ་ (Richard Blumenthal) མཆོགཇོན་མེ་ཀེན་ Senator John McCain
མཆོག ༧༽ ལྷ་སའི་ནང་ཨ་རིའི་གཞུང་ཚབ་
འཛུགས་རྒྱུའི་ཆ་རྐྱེན་དེ་གལ་ཆེ་ཤོས་སུ་བརྩི་
དགོས། ཞེས་འཁོད་འདུག གོང་འཁོད་ཞུ་སྙན་
དེར་ད་བར་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་ཨ་རིའི་གྲོས་
ཚོགས་གོང་མའི་འཐུས་མི་བཅུ་ཙམ་བྱུང་ཡོད་
པ་རྣམས་ནི། སྐུ་ཞབས་མཀ་ཨུ་ཌལ་ (Mark
Udall) མཆོག་དང། མར་ཀོ་རུ་བྷི་ཡོ་ (Mar-
co Rubio) མཆོག ཌེན་ནེ་ཕ་ཡིན་སི་ཊེན་
(Dianne Feinstein) མཆོག བྷར་བྷ་ར་
བྷོག་སར་ (Barbara Boxer) མཆོག རི་ཆ་
ཌི་ཌིཀ་ཌུར་བྷན་མཆོག (Richard 'Dick'
Durban) བྷེན་ཀར་ཌིན་ (Ben Cardin)
མཆོག པེ་ཊིཀ་ལི་ཧེ་ (Patrick Leahy)
མཆོག ཊོམ་ཨུ་ཌལ་ (Tom Udall) མཆོགརོན་ཝེ་ཌན་ (Ron Wyden) མཆོག རི་ཆ་
ཌི་བྷུ་ལུ་མན་ཐལ་ (Richard Blumen-
thal) མཆོག མེ་ཁལ་ཨེབ་བྷན་ནེ་ཊི་(Mi-
cheal F. Bennet) མཆོག ཝིལ་ལེམ་ཨེམ་
ཀོ་ཝན་ (William M. Cowan) མཆོགཨལ་ཕ་རན་ཀན་ (Al Franken) མཆོག མ་
ཡིཀ་ཇོ་ཧན་ (Mike Johanns) མཆོག མ་
ཡིཀ་ཀི་རིག (Mark Kirk) མཆོག ཇོན་མེ་
ཀེན་ (John McCain) མཆོག ཇེམ་སི་ཨེ་
རི་སི་ (James E. Risch) མཆོག བྷར་ན་ཌི་
སན་ཌར་སི་ (Bernard Sanders) མཆོགཨེ་ལི་ཛེ་བྷེ་ཐི་ (Elizabeth Warren)
མཆོག སུ་སན་ཨེམ་ཀོ་ལིན་སི་ (Susan
M. Collins) མཆོག ཇེབ་མར་ཀེ་ལི་ (Jeff
Merkeley) བཅས་མཆོག་ཡིན་འདུགའཛམ་གླིང་འཕྲོད་བསྟེན་ཉིན་མོ་སྲུང་བརྩི།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༧ ཉིན་
འཛམ་གླིང་འཕྲོད་བསྟེན་ཉིན་མོ་དང་སྟབས་བསྟུན་
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་འཕྲོད་བསྟེན་བཀའ་བློན་
ཚེ་རིང་དབང་ཕྱུག་མཆོག་གིས་འཕྲོད་བསྟེན་ལྷན་
ཁང་གི་སྤྱི་ཚོགས་འཕྲོད་བསྟེན་ཚན་པས་རྟོག་
ཞིབ་བརྒྱུད་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཁྲག་ཤེད་དང་
འབྲེལ་བའི་སྙིང་ནད་ཀྱི་གྲངས་ཚད་མཐོ་བོ་སླེབ་
བཞིན་ཡོད་སྟབས། མང་ཚོགས་ནས་དུས་རྒྱུན་
དུ་སྨན་གཏུག་གནང་སྟེ་སྙིང་ནད་དེ་རིགས་ཆུང་
ཆུང་ནས་བཅོས་ཐབས་གནང་དགོས་པའི་ཡོངས་
ཁྱབ་བསྒྲགས་གཏམ་ཞིག་སྤེལ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ས་
གནས་སྨན་ཁང་ཁག་ནས་མི་མང་རྣམས་ལ་རིན་
མེད་ཐོག་ཁྲག་ཤེད་བརྟག་དཔྱད་དང། ཁྲག་ཤེད་
དང་འབྲེལ་བའི་སྙིང་ནད་སྔོན་འགོག་གི་གོ་རྟོགས་
རྒྱ་ཆེ་སྤེལ་གནང་ཡོད།
དེང་སྐབས་འཕྲུལ་རིགས་ཀྱིས་དབང་
བསྒྱུར་བྱེད་བཞིན་པའི་འཛམ་གླིང་འདིའི་ནང་
ཕྱིའི་ཁོར་ཡུག་གི་འཁྲུག་ཆ་དོད་པོ་ཙམ་མ་ཟད།
གང་ཟག་སྒེར་སོ་སོའི་ནང་སེམས་ཀྱི་སེམས་
སྡུག་དང་འབྲེལ་བའི་སྙིང་གི་ནད་རིགས་དང་ཁྲག་
ཤེད་སོགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་འཕྲད་བཞིན་པ་ལྟར།
འཛམ་གླིང་འཕྲོད་བསྟེན་ལྷན་ཚོགས་ (World
Health Organisation) ཀྱི་ངོས་ནས་

འདི་ལོ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལོའི་འཛམ་གླིང་འཕྲོད་
བསྟེན་ཉིན་མོའི་བརྗོད་གཞི་དེ་བཞིན་ཁྲག་ཤེད་
དང་འབྲེལ་བའི་སྙིང་ནད་འགོག་ཐབས་གཙོ་
བོར་བཟུང་སྟེ། གཞི་རིམ་མང་ཚོགས་ཁྲོད་ཁྲག་
ཤེད་དང་འབྲེལ་བའི་ནད་རིགས་སྔོན་འགོག་
གི་གོ་རྟོགས་སྤེལ་རྒྱུའི་ལས་རིམ་ཡོངས་
གྲགས་གནང་ཡོད་པ་དང་དུས་མཚུངས། གོང་
ཚེས་ཉིན་བཞུགས་སྒར་རྡ་སར་ཡང་འཕྲོད་
བསྟེན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་འཕྲོད་བསྟེན་
ཚན་པའི་འཕྲོད་བསྟེན་སློབ་གསོའི་ལས་བྱེད་
པ་ཁག་གཅིག་དང། བདེ་ལེགས་སྨན་ཁང་གི་
སྨན་པ་དང་སྨན་ཞབས་པ། དེ་བཞིན་སྨན་རྩིས་
ཁང་གི་སྨན་པ་ཁག་གཅིག་བཅས་ཚོགས་
ཆུང་གཉིས་སུ་ཆ་བགོས་གནང་སྟེ། རྡ་ས་ཐེག་
ཆེན་ཆོས་གླིང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཉེ་འགྲམ་དུ་
ཡོད་པའི་དཔའ་བོའི་རྡོ་རིང་གི་ས་ཚིགས་དང།
མེག་གྷན་ས་གནས་ཀྱི་བདེ་ལེགས་སྨན་ཁང་
གི་ཡན་ལག་སྨན་ཁང་གཉིས་སུ་རིན་མེད་ཐོག་
ཁྲག་ཤེད་བརྟག་དཔྱད་ལམ་སྟོན་སོགས་སྨན་
བཅོས་ཀྱི་ཕྲེད་དར་དཔྱངས་ཏེ་ས་གནས་བོད་
མི་དང་ས་གནས་ཡུལ་མི། དེ་བཞིན་ཡུལ་སྐོར་
བ་སོགས་ལ་ཁྲག་ཤེད་བརྟག་དཔྱད་གནང་
ཡོད་པ་མ་ཟད། དོ་བདག་སོ་སོའི་ཁྲག་ཤེད་ཐོ་

དམའ་ལ་གཞིགས་ཏེ་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་ལམ་སྟོན་སོགས་ཀྱང་གནང་ཡོད། ཐེངས་འདིའི་རིན་མེད་ཁྲག་ཤེད་བརྟག་དཔྱད་སྐབས་ཁྱོན་མི་གྲངས་ ༣༤༨ ཀྱིས་མཉམ་ཞུགས་གནང་ཡོད་པའི་ཁོངས་ནས་བརྒྱ་ཆ་ ༥༨།༦ བུ་དང་བརྒྱ་ཆ་ ༤༡།༤ བུད་མེད་ཡིན་འདུགཐེངས་འདིའི་ཁྲག་ཤེད་བརྟག་དཔྱད་དང་གོ་རྟོགས་ཀྱི་ལས་རིམ་འདི་བཞིན་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་དང་། བདེ་
ལེགས་སྨན་ཁང། སྨན་རྩིས་ཁང་བཅས་ཐུན་མོང་གིས་གོ་སྒྲིག་གནང་བ་ཞིག་ཡིན་འདུག

བོད་ཟླ་ དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག པར་ངོས་ལྔ་པ། ༣ ཚེས་ ༧ ཕྱི་ཟླ་ 4 ཚེས་ ༡༧

ཉེ་ལམ་རྒྱ་མ་རོང་ཁུལ་དུ་ས་རུད་ཀྱི་གོད་ཆག་བྱུང་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་དང་ཤུགས་རྐྱེན་ཐོག་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱིས་ཉམས་ཞིབ་སྙན་ཐོ་འདོན་སྤེལ་གནང་བ།
༄༅། །ཉེ་ལམ་ལྷ་སའི་ཉེ་འགྲམ་རྒྱ་མ་རོང་
ཁུལ་དུ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་གསེར་དང་ཟངས་ཀྱི་
གཏེར་ཁ་སྔོག་འདོན་གྱི་ལས་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་
སྤེལ་བཞིན་པའི་ས་ཁུལ་དུ་ས་རུད་ཀྱི་གོད་ཆག་
ཤུགས་ཆེའི་འོག་མི་གྲངས་ ༨༣ རྐྱེན་འདས་སུ་
གྱུར་ཡོད། སྐབས་དེར་རྒྱ་ནག་གཞུང་འབྲེལ་
བརྒྱུད་ལམ་ཁག་ནང་གོད་ཆག་དེ་ནི་རང་བྱུང་ཁོར་
ཡུག་གི་འབྱུང་བ་འཁྲུག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་བྱུང་བ་
ཡིན་སྐོར་འཁྱོག་བཤད་བྱས་པ་དེར་བོད་མིའི་སྒྲིག་
འཛུགས་ཀྱི་ཕྱི་དྲིལ་ཁོར་ཡུག་ཚན་པས། དགག་
པ་བརྒྱབ་པའི་སྙན་ཐོ་ཞིག་བཏོན་ཡོད།
ཉེ་ལམ་རྒྱ་མ་རོང་ཁུལ་དུ་ས་རུད་ཀྱི་
གོད་ཆག་བྱུང་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་དང་ཤུགས་རྐྱེན་ཐོག་
ཉམས་ཞིབ་གནང་བའི་སྙན་ཐོའི་མིང་བྱང། (As-
sessment Report of the Recent
Devastating Landslide in Gyama

Valley: It’s Possible Cause and

Impacts) ཞེས་འཁོད་ཡོད། སྙན་ཐོའི་ནང་རྒྱ་
མའི་གཏེར་ཁ་སྔོག་ཡུལ་དུ་ས་རུད་ཀྱི་གོད་ཆག་
བྱུང་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ངོ་མ་ཇི་ཡིན་དང་དེ་འབྲེལ་གྱི་
གནས་ཚུལ་ཞིབ་ཕྲ་གསལ་བཤད་གནང་ཡོད།
ཤོག་གྲངས་ ༡༦ གི་སྙན་ཐོ་དེའི་ནང་དོན་གཙོ་བོ་
ནི། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དུས་ཚོད་ཐུང་ཐུང་ཞིག་
ནང་ཁེ་བཟང་གང་མང་ཐོབ་ཆེད་རྒྱ་མ་རོང་ཁུལ་
དུ་གཏེར་ཁ་སྔོག་ཤུགས་ཆེ་དྲགས་པར་བརྟེན།
གཏེར་ཁའི་ས་ཁུལ་འགའ་ཤས་ནང་ས་དོང་ཧ་ཅང་
ཤུགས་ཆེ་བྲུས་པ་མ་ཟད། གཏེར་ཁ་འཚོལ་ཞིབ་
དང་ཆུ་ཁ་བསྒྱུར་བ། དེ་བཞིན་ལམ་བཟོ་སོགས་ཀྱི་
ཆེད་རི་ཡོངས་རྫོགས་སྔོག་འདོན་བྱས་ཡོད། དེར་
བརྟེན་ཐེངས་འདིར་གོད་ཆག་དེ་སྔ་ཕྱི་མ་གཏོགས་
ཡོང་ངེས་པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་ཆགས་ཡོད།
ཅེས་སོགས་འཁོད་འདུག་པ་བཅས། །

བོད་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་གིས་ལྡི་ལིར་ཟབ་སྦྱོང་དབུ་འཛུགས་གནང་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༥ ནས་
༡༩ བར་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བོད་ཀྱི་སྲིད་
བྱུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་དང་བྷོལ་ཛ་ནོའི་ཡུ་རོབ་
ཀྱི་ཤེས་ཡོན་བསྟི་གནས་ཁང་ (European
Academy of Bolzano, Italy (EU-

RAC) ཐུན་མོང་གིས་གོ་སྒྲིག་ཐོག་ཉམས་ཞིབ་
པ་དང་ལས༌བྱེད། སློབ་ཕྲུག་བཅས་ལ་འགྲོ་བ་མིའི་
ཐོབ་ཐང་དང། གྲངས་ཉུང་མི་རིགས། སྤྱི་མཐུན་
སྲིད་གཞུང་ལམ་ལུགས་ (federalism) ཀྱི་
བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་ཟབ་སྦྱོང་དབུ་འཛུགས་གནང་

འདུག དེ་ཡང་གོང་ཚེས་ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༩
ཐོག་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་ས་ལྡི་ལིར་རྟེན་གཞི་བྱས་
པའི་རྒྱ་གར་རྒྱལ་སྤྱིའི་བསྟི་གནས་ཁང་དུ་ཐོག་
མར་བྷོལ་ཛ་ནོའི་ཡུ་རོབ་ཤེས་ཡོན་བསྟི་གནས་
ཁང་གི་འགན་འཛིན་གུན་ཐར་ཀོ་ལོག་ན་ (Dr.
Gunther Cologna) ལགས་

ཀྱིས་བྷོལ་ཛ་ནོའི་ཡུ་རོབ་ཤེས་ཡོན་
བསྟི་གནས་ཁང་དང་བོད་ཀྱི་སྲིད་
བྱུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་མཉམ་རུབ་
ཀྱིས་ལས་གཞི་མང་པོའི་ཐོག་བསྟི་
གནས་ཁང་གི་ཉམས་མྱོང་དང་མཁས་
པའི་བསམ་ཚུལ་བརྗེ་ལེན་གནང་ཡོད་
སྐོར་སོགས་ཀྱི་དབུ་འབྱེད་གསུང་
བཤད་གནང་ཡོད། ཟབ་སྦྱོང་དེའི་
ཐོག་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ཤེས་ཡོན་ཚད་
ལྡན་ཡོད་པའི་མཁས་དབང་དབྱིན་
ཡུལ་ (Middlesex Univer-

sity) གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་གི་ཁྲིམས་ལུགས་
གཙུག་ལག་སློབ་དཔོན་ཇོ་ཤུ་ཨ་ཀ་སེ་ལི་ནོ་
(Joshua Castellino) ལགས་དང། ཧོང་
ཀོང་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་ཌོག་ཊར་ཕར་
ནན་ཌི་ཝ་རེ་ནེས་ (Dr Fernand de Va-
rennes) ལགས། བྷོལ་ཛ་ནོའི་ཡུ་རོབ་ཀྱི་ཤེས་
ཡོན་བསྟི་གནས་ཁང་གི་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་
ཐོབ་ཐང་ལྷན་ཁང་གི་ཉམས་ཞིབ་པ་སར་གྷི་ཨུ་
ཀོན་སེ་ཊེན་ཊིན (Sergiu Constantin)
ལགས། ཇ་ཝ་ཧར་ལལ་ནེ་རུ་གཙུག་ལག་སློབ་
གཉེར་ཁང་གི་ཆབ་སྲིད་རིག་པའི་གཙུག་ལག་
སློབ་དཔོན་ཨ་ཤ་སཱ་རང་གི་ (Asha Sarangi)
ལགས་བཅས་ཡིན་འདུག དེ་བཞིན་རེས་གཟའ་
ལྷག་པ་ཉིན་མང་ཚོགས་མཛད་སྒོར་གཙུག་ལག་
སློབ་དཔོན་གུན་ཐར་ལགས་ཀྱིས་ལས་རིམ་གཙོ་
སྐྱོང་གནང་ཐོག་ལྡི་ལི་དོན་གཅོད་བཀའ་ཟུར་
བསྟན་པ་ཚེ་རིང་ལགས་དང་ཧོང་ཀོང་གཙུག་ལག་

སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་གཙུག་ལག་སློབ་དཔོན་མེ་ཀལ་
ཌེ་ཝི་སི་ (Prof. Michael Davis) ལགས་
རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་འབྱུང་འགྱུར་བོད་དོན་འཐབ་རྩོད་
ཀྱི་གནས་སྟངས“(Beyond the Dead-
lock: What Future for Tibet?)”ཞེས་
པའི་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་གསུང་བཤད་གནང་རྒྱུ་
ཡིན་འདུག ཐེངས་འདིར་ཟབ་སྦྱོང་ནང་མཉམ་
ཞུགས་གནང་མཁན་བོད་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཉམས་
ཞིབ་ཁང་གི་ཆེད་ལས་པ་དང་མཁས་དབང། བོད་
མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཕྱི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཉམས་
ཞིབ་པ། རྡ་ས་རིགས་ལམ་སློབ་གྲྭའི་དགེ་འདུན་
སློབ་གཉེར་བ། བོད་མིའི་གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་
ཚོགས་སྐྱིད་ཁག་གི་སྐུ་ཚབ་འཐུས་མི། ཇ་ཝ་
ཧར་ལལ་ནེ་རུ་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་
སློབ་གཉེར་གནང་བཞིན་པའི་བོད་རིགས་སློབ་མ་
བཅས་ཁྱོན་མི་གྲངས་ ༢༤ མཉམ་ཞུགས་གནང་
འདུག་པ་བཅས།།

ཧི་མ་ཅཱལ་མངའ་སྡེ་དབུ་བརྙེས་ནས་ལོ་ངོ་ ༦༦ འཁོར་བའི་དུས་དྲན་སྲུང་བརྩི་ཞུས་པ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༥
ཉིན་ཧི་མ་ཅཱལ་མངའ་སྡེའི་གཞུང་ནས་མགྲོན་
འབོད་ལྟར་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ཆེས་
མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ངག་དབང་ཐུབ་བསྟན་
མཆོག་དང། ནང་སྲིད་བཀའ་བློན་རྒྱ་རི་སྒྲོལ་
མ་མཆོག བདེ་སྲུང་བཀའ་བློན་འབྲོང་ཆུང་
དངོས་གྲུབ་མཆོག ཕྱི་དྲིལ་དྲུང་ཆེ་བཀྲ་ཤིས་
ཕུན་ཚོགས་ལགས། ཚོགས་དྲུང་སྟོབས་རྒྱལ་
ཚེ་རིང་ལགས་བཅས་མཛད་སྒོར་ཆེད་ཕེབས་
གནང་ཡོད།
དེ་ཡང་གོང་ཚེས་ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་ཆུ་
ཚོད་ ༡༡ ཐོག་ཀ་ཅ་རི་ཉེན་རྟོག་ཐང་ཆེང་དུ་
སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་ཧི་མ་ཅཱལ་མངའ་སྡེའི་འཕྲོད་
བསྟེན་དང་ཁྲལ། ཁྱིམ་ཚང་བདེ་དོན་བློན་ཆེན་
སྐུ་ཞབས་ཀོལ་སིངྒ་ཐཱ་ཀུར་ (Mr Kaul
Singh Thakur)མཆོག་གིས་རྒྱལ་གར་
རྒྱལ་དར་སྒྲེང་འཛུགས་གྲུབ་མཚམས་ཉེན་
རྟོག་པ་དང་སློབ་ཕྲུག་གིས་རུ་སྒྲིག་ལམ་ནས་
ཆེ་བསྟོད་ཞུས་ཡོད། དེ་ནས་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་

མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད། དེ་རྗེས་
ས་གནས་ཡུལ་མིའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་སློབ་ཕྲུག་
དང་བོད་ཀྱི་ཟློས་གར་ཚོགས་པས་འཁྲབ་སྟོན་
ཞུས་རྗེས་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་གླུ་བཏང་སྟེ་མཛད་
སྒོ་གྲོལ་ཡོད།
སྤྱིར་ཧི་མ་ཅཱལ་མངའ་སྡེ་དེ་བཞིན་
ཐོག་མར་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༨ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་
ཞིང་ཆེན་གྱི་ངོ་བོར་དབུ་བརྙེས་ཡོད། ཕྱི་ལོ་
༡༩༥༦ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡ ཉིན་དབུས་གཞུང་
གིས་ཐད་ཀར་སྟངས་འཛིན་བྱ་རྒྱུའི་ས་ཁྱོན་གྱི་
གནས་བབ་ Union Territory ཐོབ་
རྗེས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༦ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡ ཉིན་ཀངྒ་
ར་དང་པན་ཇབ་ཀྱི་རི་རྒྱུད་ས་ཁུལ་ཁག་ཧི་མཱ་
ཅལ་མངའ་ཁོངས་སུ་ཟླ་སྒྲིལ་བཏང་ཡོད། ཕྱི་
ལོ་ ༡༩༧༠ ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༡༨ ཉིན་རྒྱ་གར་
གྱི་གྲོས་ཚོགས་ནས་གྲོས་ཆོད་གཏན་འབེབས་
བྱུང་བ་ལྟར། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༡ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༢༥
ཉིན་ཧི་མ་ཅཱལ་དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་གྱི་མངའ་སྡེའི་
གནས་བབ་ཐོབ་ཡོད་པ་བཅས།།

པར་ངོས་དྲུག་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༧ ཕྱི་ཟླ་ 4 ཚེས་ ༡༧

༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སུད་སི་གྲོས་ཚོགས་ནང་གདན་འདྲེན་ཞུ་གཏན་འཁེལ་བ།
༄༅། །སུད་སི་རྒྱལ་ཡོངས་ལྷན་ཚོགས་
སམ་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་ (National
Council) ཚོགས་གཙོ་ལྕམ་སྐུ་མ་ཡཱ་གྷ་རབ་
(Maya Graf) མཆོག་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣
ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༦ རེས་གཟའ་མིག་དམར་ཉིན་
བོད་མིའི་བླ་ན་མེད་པའི་དབུ་ཁྲིད་སྤྱི་ནོར་༸གོང་
ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སུད་སི་
གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་ནང་གདན་འདྲེན་ཞུ་རྒྱུ་
ཡིན་པའི་སུད་སི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་གསར་འགོད་

གསལ་བསྒྲགས་སྤེལ་ཡོད། དེ་ཡང་སུད་སི་གྲོས་
ཚོགས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༨ ཉིན་
གཞུང་འབྲེལ་གསར་འགོད་གསལ་བསྒྲགས་
ཤིག་སྤེལ་བའི་ནང་འཁོད་དོན། བོད་ཀྱི་༸སྐྱབས་
མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་ནི་བོད་མིའི་ཆོས་
ཕྱོགས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་ཅིག་ཡིན་པར་བརྟེན། སུད་
སིར་གནས་སྡོད་བོད་མི་ ༤༠༠༠ ཙམ་ལ་ཡང་
ཡང་མཇལ་ཁ་སྩོལ་སྲོལ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཕྱི་ལོ་
༡༩༨༩ ལོར་བོད་ཀྱི་༸སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་

ནང་སྲིད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་གསལ་བསྒྲགས།
༄༅། །མཚུངས་མེད་ས་གནས་འགོ་འཛིན་
ལྷན་རྒྱས་མཆོག་གང་དེར།
ཆེད་ཞུ། དགོངས་མངའ་བཞིན་
སྦེང་ལོར་ཁུལ་ནི་ལ་མངྒལ་ལས་རིགས་སྦྱོང་
བརྡར་བསྟི་གནས་ཁང་དུ་ལོ་ལྟར་ན་གཞོན་
ལས་མེད་ཚོར་སོ་སོའི་འདོད་མོས་ལྟར་ལས་
རིགས་འདྲ་མིན་ཐོག་སྦྱོང་བརྡར་གོ་སྒྲིག་
གནང་བཞིན་པ་ལྟར། འདི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཕྱི་ཟླ་ ༤
པ་ནས་སྦྱོང་བརྡར་འབུལ་རྒྱུའི་ཁོངས་འཚང་
སྙན་འགེངས་ཤོག་འདི་གར་ཕུལ་འབྱོར་ཟིན་
ཡང༌། འཚེམ་བཟོའི་སྦྱོང་བརྡར་ཆེད་འཚང་
སྙན་འབུལ་མཁན་མ་བྱུང་བར་བརྟེན་དེ་སྔའི་
སྦྱོང་བརྡར་དུས་ཡུན་ཟླ་གྲངས་ ༡༨ དེ་བཞིན་
ཉུང་དུ་བཏང་སྟེ་ལོ་གཅིག་གམ་ཟླ་གྲངས་ ༡༢
དང༌། ཤེས་ཚད་ཆ་རྐྱེན་ཡང་གང་ཡང་མི་

དགོས་པའི་བསྐྱར་བཅོས་སོང་བ་མ་ཟད། སྦྱོང་
བརྡར་ལེགས་ཐོན་ཟིན་རྗེས་སོ་སོའི་ས་གནས་
སུ་འཚེམ་པོའི་ལས་ཀ་ཕྲལ་མར་མགོ་འཛུགས་
ཐུབ་རྒྱུར་འཕྲུལ་འཁོར་དང་ཡོ་ཆས་ཆ་ཚང་རེ་
རིན་མེད་གནང་རྒྱུ་ཡིན་ན་འཛུལ་ཞུགས་བྱ་བློ་
ཡོད་རིགས་རྣམས་ནས་འཚང་སྙན་འགེངས་
ཤོག་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༤ འགྱངས་
མེད་སོ་སོའི་ས་གནས་འགོ་འཛིན་བརྒྱུད་འདི་
གར་འབུལ་ཐུབ་པ་དགོས་རྒྱུ་དང༌། དགོས་ངེས་
ཆ་རྐྱེན་ཐད་གོང་གསལ་བསྐྱར་བཅོས་སོང་བ་
ཁག་ཕུད་དེ་མིན་ཆ་རྐྱེན་གཞན་དང་འཚང་སྙན་
འགེངས་ཤོག་སྔར་ལམ་ལྟར་སོར་གནས་ཡིན་
པ་བཅས་ཀྱི་གསལ་བསྒྲགས་མ་གོ་མ་ཐོས་མེད་
པ་གནང་དགོས་དེ་དོན་དགོངས་འཇགས་ཞུ།
ནང་སྲིད་ལས་ཁུངས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༤

ཚེས་ ༡༢ ལ་ཕུལ།
ན་གཞོན་ལས་མེད་རྣམས་ལ་
གཤམ་གསལ་ལས་རིགས་ཐོག་སྦྱོང་བརྡར་
འབུལ་རྒྱུའི་གསལ་བསྒྲགས།

Course Name: TA I L O R I N G

(འཚེམ་བཟོ།)
Duration: 12 months (6 months
Basic & 6 months Advance)
Eligibility: Open to all
Seat Vacancy: 5
Course Brief Contents: Ladies
Blouse, Chupa & Coat, Gents
Shirt & Chupa, Mo-Chupa, For-
mal Shirt & Pant, School Uniform

Skirt, Salvar Kurtha, Estimation
of cloth requirements, General
Maintenance of sewing machines,
Stitching by Hand: Running, But-
ton Hole, Hamming, Traditional
Button Knot etc., Stitching by
Machine:(straight, curved, cor-
nered), Door Screen, Window
Shampo, Various types of bags &
purses, Industrial visits.
Scope: He/She can set-up his/
her own tailoring work, or get job
in tailoring industries.
Special facility: A set of Sewing
machine and tools will be provid-

ed after the successful completion
of course.
NOTE:

1) Start-up Soft loan will be pro-
vided for setting up own micro-
enterprise after the successful
completion of training.
2) No gender differentiation. Both
female & male can apply to any

course.

3) Deadline: May 14, 2013. Train-
ing starts in June, 2013.
4) Contact Settlement Office or
Department of Home (YES) for
detail.

མ་མཆོག་ལ་ནོ་བེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་
འབུལ་ལམ་ཞུས་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཁོང་ནི་རྒྱལ་
སྤྱིའི་ནང་ཡོངས་གྲགས་ངོས་འཛིན་ཐོབ་པའི་མི་
སྣ་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཆགས་ཡོད། ཐེངས་འདིར་
བོད་ཀྱི་༸སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་
གདན་འདྲེན་ཞུ་རྒྱུ་དེ་ནི་གཞན་ལ་སེམས་ཐག་
ཉེ་པོ་དང་གཞན་ཕན་བྱ་རྒྱུའི་སུད་སི་ཡུལ་སྲོལ་
གོམས་གཤིས་ཤིག་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་ཡིན།
ཞེས་འཁོད་ཡོད།

༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་སུད་སིར་གནས་སྡོད་བོད་མིར་བཀའ་སློབ་སྩལ་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༤
ཉིན་གྱི་དགོང་དྲོ་སུད་སིའི་བོད་རིགས་མི་
དམངས་ནས་གོ་སྒྲིག་ཞུས་ཐོག་སྤྱི་ནོར་༸གོང་
ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་སུད་
སིའི་གྲོང་ཁྱེར་ཕ་རའི་བུག་ (Fribourg
Forum) གི་ཚོགས་ཁང་ཆེན་མོའི་ནང་བོད་
རིགས་ཁྱོན་མི་གྲངས་ ༨༠༠༠ བརྒལ་བར་དབུ་
མའི་ལམ་གྱི་དགོངས་དོན་དང་འཚེ་བ་མེད་པའི་
ལྟ་གྲུབ་སྐོར་ལ་བཀའ་སློབ་སྩལ་ཡོད།
དེ་ཡང་གོང་ཚེས་ཉིན་༸གོང་ས་
མཆོག་གིས་དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་
སྲིད་སྐྱོང་བློ་བཟང་སེང་གེ་མཆོག་དང་སྐུ་མགྲོན་
རྣམ་པ་བཞུགས་གྲལ་དུ་འཁོད་མཚམས་སུད་
སིའི་བོད་རིགས་ཟློས་གར་ཚོགས་པས་བོད་
རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་གླུ་བཏང་རྗེས་སུད་
སིའི་བོད་རིགས་མི་དམངས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་བློ་
བཟང་ལགས་ཀྱིས་ལས་བསྡོམས་སྙིང་བསྡུས་
ཤིག་སྙན་སྒྲོན་ཞུས་ཡོད། དེ་ནས་མགོན་པོ་གང་
ཉིད་མཆོག་གིས་དེར་འདུས་མི་དམངས་རྣམས་
ལ་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་སྩལ་དོན། དེ་རིང་ངོས་
རང་འདི་གར་ཡོང་བ་དང་སྟབས་བསྟུན་ཁྱེད་
རང་ཚོ་དང་ཁྱུག་ཙམ་ཐུག་འཕྲད་བྱེད་རྒྱུ་བྱུང་
བར་ཧ་ཅང་དགའ་པོ་བྱུང། རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་
མ་བྱེད་གསུང་བཞིན་དུ་ང་ཚོས་ཐག་གཅོད་
བྱས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་འཛམ་གླིང་
རྒྱལ་ཚོགས་ལ་ཞུས་པ་རེད། དེ་བཞིན་ཕྱི་ལོ་
༡༩༦༥ ལོར་སླར་ཡང་རྒྱལ་ཚོགས་ལ་ཐེངས་
གཅིག་ཞུས་པ་རེད། གང་ལྟར་གྲོས་ཆོད་སྔ་ཕྱི་
གསུམ་ཡོད། འོན་ཀྱང་ནུས་པ་འཐོན་རྒྱུ་མེད་

པ་ཉམས་མྱོང་ཐོག་ནས་གསལ་པོ་ཆགས་ཡོང་
སྐབས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༠ འགོ་སྟོད་དེ་འདྲ་ནས་རྒྱ་
ནག་གཞུང་ལ་མེས་འཚིགས་མེར་གཏུགས་ཐོག་
ནས་ཐབས་ཤེས་བྱས་ན་མ་གཏོགས་ཐབས་ཤེས་
མི་འདུག ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༤ ལོར་ཚོགས་གཙོ་དང་
བཀའ་བློན་རྣམ་པ་བཅས་ང་ཚོ་གོ་བསྡུར་བྱས་
ཏེ། སྔ་ཕྱི་མ་གཏོགས་རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་ང་ཚོ་
སྐད་ཆ་བྱེད་རྒྱུ་མ་གཏོགས་འགྲོ་ལམ་མི་འདུགདེར་བརྟེན་རང་བཙན་བཤད་ནས་སྐད་ཆ་ཤོད་རྒྱུ་
ཡོང་གི་མ་རེད། རང་བཙན་བཤད་ན་གདོང་ཐུག་
ཐོག་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་རེད་འདུག་པས་ཡོང་ཐབས་མི་
འདུག ང་ཚོ་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ལ་ཐོབ་ཐང་གཅིག་
གྱུར་ཡོད་པ་རང་སྐྱོང་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་
བྱུང་ན། དེ་ནི་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་
ཁབ་ཁོངས་ནས་ཁ་བྲལ་མི་དགོས་པ་དང་རྒྱ་ནག་
གཞུང་ལ་ཡིན་རུང་ངོ་སོ་ཡོད་པ། ང་ཚོ་བོད་པ་
ཚོར་ཡང་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྐྱོང་ཆོལ་
ཁ་གསུམ་ལ་གཅིག་གྱུར་ཡོད་པ་ཞིག་བྱུང་ན། ང་
ཚོར་ཡིན་རུང་བློ་བཞག་ས་ཡོད་པ་ཡག་པོ་ཞིག་
མེད་དམ། ཞེས་ང་ཚོ་གོ་བསྡུར་བྱུང་སྟེ། ཕུགས་
རྒྱང་རིང་པོའི་བསམ་བློ་བཏང་ནས་དེ་ཐག་གཅོད་
བྱས་པ་རེད། སྐབས་དེར་ངོས་ཀྱིས་དབུ་མའི་
ལམ་དང་རང་སྐྱོང་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་མ་བཤད་
པར་ང་ཚོའི་ཁེ་ཕན་ཞེས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། རང་
བཙན་བརྗོད་ན་མ་འགྲིག་པ་དང་རང་སྐྱོང་བརྗོད་
ན། བོད་པའི་བློར་ལམ་སེང་མ་ཆུད་པ་བྱས་ཡོང་
ངམ་བསམས་ཏེ། ང་ཚོའི་གནས་སྟངས་ཁག་པོ་
དེའི་འོག་ང་ཚོའི་ཁེ་ཕན་ཆེ་ཤོས་བདེ་སྐྱིད་བསྒྲུབ་
དགོས་རེད་ཅེས་བརྗོད་དེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༨ ལོ་

མཇུག་དེར་ཏིང་ཞའོ་ཕིང་གིས་ང་ཚོར་ཚུར་
འབྲེལ་བ་བྱེད་རྒྱུའི་རྣམ་འགྱུར་ཞིག་ཐོན་ཡོད།
ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོ་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་ཐད་
ཀར་འབྲེལ་བ་བྱུང་སྟེ་བོད་ལ་ལྟ་སྐོར་གཏོང་རྒྱུ་
དེ་དག་བྱུང་བ་རེད། གང་ལྟར་དེ་དག་ལོ་ནས་ལོ་
བསྟུད་དེ་འབད་བརྩོན་འགྱུར་བ་མེད་པ་བྱས་ཏེ་
མཐའ་མའི་ཐབས་ལམ་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་
མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲིད་གཞུང་ལ་གཏུག་ནས་
སྐད་ཆ་བཤད་ན་ཡག་ཤོས་རེད་འདུག་ཅེས་
ནས་ཕྱིན་པ་རེད། ང་ཚོའི་དབུ་མའི་ལམ་ཞེས་
པ་དེ་འགོ་དེ་ལྟར་ཚུགས་པ་རེད་མ་གཏོགས་གློ་
བུར་དུ་དབུ་མའི་ལམ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་འདྲ་རྩ་
བ་ནས་མ་རེད། དེ་ནས་བརྒྱད་ཅུའི་ལོ་འགོར་ཧུ་
ཡའོ་པང་ཡོད་སྐབས་དངོས་གནས་རེ་བ་ཡོད་
པ་ཞིག་རེད། དེ་ནས་ཁོང་རང་ཚོ་ནང་ཁུལ་ལ་
མང་གཙོ་ལས་འགུལ་བྱུང་བས་རྐྱེན་གྱིས་ཧུ་
ཡོ་པང་གནས་དབྱུང་བཏང་ཡོད། དེ་རྗེས་རྒྱ་
ནག་དབུས་གཞུང་གི་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་
མཁྲེགས་པོ་བྱས་པ་ལྟར། བོད་ལའང་དེ་བཞིན་
བྱས་ཡོད། གང་ལྟར་དབུ་མའི་ལམ་ཞེས་པ་དེ་
ཐོག་མར་འགོ་ཚུགས་སྟངས་ངོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
བྱུང་བར་བརྟེན་ངོས་ཀྱིས་གསལ་བཤད་བྱེད་
རྒྱུ་ནི་ངོས་ལ་ལས་འགན་ཡོད། ཅེས་བཀའ་སློབ་
སྩལ་ཡོད།
ལྷག་པར་མགོན་པོ་གང་ཉིད་
མཆོག་གིས་འཚེ་བ་མེད་པའི་ལྟ་གྲུབ་སྐོར་
བཀའ་སློབ་སྩལ་དོན། ངོས་ཀྱི་ངོ་ཤེས་པ་མང་
དག་ཅིག་གིས་བརྗོད་མྱོང། བོད་པ་འཚེ་བ་
མེད་པའི་ལམ་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་སྟབས་རྒྱབ་

སྐྱོར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གལ་ཏེ་བོད་པས་འཚེ་བའི་
ལམ་དུ་ཕྱིན་ན་ང་ཚོས་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་ཀྱི་མ་
རེད་ཅེས་བརྗོད་མཁན་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་འདུགང་ཚོས་འཚེ་བ་མེད་པའི་ལམ་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད་
པར་བརྟེན། ང་ཚོས་རང་བཙན་ཞེས་བརྗོད་
ན་གདོང་ཐུག་སྒང་ལ་ཕྱིན་ཏེ་རྒྱ་ལ་ཁ་གཏད་
གཅོག་རྒྱུ་ཞིག་རེད། རྒྱ་ལ་ཁ་གཏད་གཅོད་
རྒྱུ་ཞིག་ཆགས་སྐབས་རང་བཞིན་གྱིས་འཚེ་
བའི་རྣམ་པའི་ཐོག་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་
རེད། གྲོགས་པོ་སྒྲིག་ནས་དོན་དག་སོན་རྒྱུ་
ཞིག་བྱས་ན་འཚེ་བ་མེད་པའི་ཐོག་ལ་འགྲོ་གི་
རེད། དགྲ་བཟོས་ནས་དོན་དག་བསྒྲུབ་རྒྱུ་དེ་
འཚེ་བའི་ཐོག་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་རེད། དེར་བརྟེན་དབུ་
མའི་ལམ་ཐོག་ལ་ཕྱིན་ན། ང་ཚོའི་འཚེ་བ་མེད་
པའི་ལྟ་གྲུབ་ནང་ཡོད་པ་མ་ཟད། དེའི་ར་བ་ལས་
མ་འདས་པ་ཞིག་རེད། ང་ཚོས་རང་བཙན་ཞེས་
རྒྱ་ལ་ཁ་གཏད་གཅོག་རྒྱུའི་སྐད་ཆ་བཤད་ན།
མཐའ་མ་གདོང་ཐུག་དང་འཚེ་བའི་ཐོག་ལ་འགྲོ་
རྒྱུ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཆ་ནས་ཡག་པོ་མི་འདུགགཉིས་ནས་ངོས་ཀྱིས་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྟེང་
དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པ་འདིར་དཀའ་ངལ་
གང་ཞིག་ཡིན་རུང་གྲོས་མོལ་ལམ་ནས་སེལ་
ཐབས་བྱེད་དགོས། དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པ་དེ་འཚེ་
བའི་དུས་རབས་ཆགས་པ་རེད། དུས་རབས་
ཉེར་གཅིག་པ་འདིར་དཀའ་ངལ་གང་ཞིག་ཡིན་
རུང་གྲོས་མོལ་ལམ་ནས་སེལ་ཐབས་བྱེད་
དགོས་ཞེས་ཤོད་བཞིན་ཡོད། མིར་དེ་ལྟར་ཤོད་
མུས་ལ་སོ་སོས་གྲོས་མོལ་ལམ་ནས་དཀའ་
ངལ་སེལ་ཐབས་མ་བྱས་པར་གདོང་ཐུག་སྒང་

ལ་ཕྱིན་ན་འགྲིག་གི་མི་འདུག ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༤།༥༥
དེ་འདྲ་ནས་ང་ཚོས་རྟག་པར་ཤོད་བཞིན་ཡོད།
བོད་རྒྱ་འོག་དང་རྒྱ་ཁོངས་མ་རེད། རྒྱ་ནག་
ཅེས་པ་ནི་རྒྱ་མིའི་ལུང་པ་རེད། རྒྱ་མི་རིགས་
དང་བོད་མི་རིགས། ཡུ་གུར་མི་རིགས། སོག་
པོ་མི་རིགས་བྱས་ནས་ང་ཚོ་སྤུན་ཟླ་མི་རིགས་
བརྗོད་རྒྱུ་དེ་མི་རིགས་གཅིག་གྱུར་ཆགས་ཡོད།
མི་རིགས་དེ་དག་གོང་བུ་ཆགས་ཡོད་པ་དེ་སྤྱི་
མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཅེས་པ་ཆགས་ཡོད། ང་ཚོ་བོད་
སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁོངས་རེད་མ་གཏོགས་
རྒྱ་འོག་མ་རེད། ཅེས་ཕུན་ཚོགས་དབང་རྒྱལ་
གྱིས་རྟག་པར་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་དག་ང་ཚོས་
ཤེས་དགོས་པ་ཞིག་རེད། ང་ཚོའི་སྤྱིར་བཏང་ཁ་
ནས་རྒྱ་འོག་ཅེས་བརྗོད་ན། དངོས་གནས་རྒྱ་མི་
རིགས་འོག་ལ་སྔ་མོ་མའི་ཙེ་ཏུང་ཡོད་སྐབས། རྒྱ་
རིགས་ཆེན་པོའི་རིང་ལུགས་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་ཀྱི་
ཡོད། ས་གནས་མི་རིགས་རིང་ལུགས་ལ་ཡང་ངོ་
རྒོལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། མི་རིགས་ཚང་མ་འདྲ་མཉམ་
ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེར་དངོས་གནས་ཀྱི་
རྒྱུ་མཚན་ཞིག་འདུག ཕྱིས་སུ་ཧུའུ་ཅིན་ཐའོ་
སླེབས་པའི་སྐབས་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་རྒྱ་རིགས་ཆེན་
པོའི་རིང་ལུགས་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་ཀྱི་མི་འདུག ས་
གནས་མི་རིགས་རིང་ལུགས་ལ་དྲག་གནོན་དང་
རྡུང་རྡེག་ཚ་ནན་གཏོང་རྒྱུ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་འདུག་
པས་དྲང་པོ་མ་རེད། རྩ་བའི་འགྲོ་སྟངས་བྱས་ན་
རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འོག་
ལ་རེད་མ་གཏོགས་རྒྱ་འོག་ཅེས་པའི་སྐད་ཆ་
མེད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་ཟབ་རྒྱས་སྩལ་
ཡོད། །